

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku
Ekonomski fakultet u Osijeku

Izvješće o unutarnjoj prosudbi sustava za
osiguranje kvalitete visokog obrazovanja
na Ekonomskom fakultetu u Osijeku

u akademskoj godini 2018./2019.

Osijek, 13. svibnja 2019. godine

Uvod

Sukladno *Zakonu o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju*¹ Ekonomski fakultet u Osijeku uspostavio je unutarnji sustav osiguravanja i unapređenja kvalitete, koji podliježe periodičnom unutarnjem i vanjskom vrednovanju. Unutarnji sustav osiguravanja i unapređenja kvalitete predstavlja *sustav mjera i aktivnosti kojima predmeti vrednovanja osiguravaju svoju odgovornost za učinkovitost i ostvarivanje kvalitetnih ishoda obrazovnih i znanstvenih aktivnosti*².

Unutarnja prosudba sustava kvalitete na Ekonomskom fakultetu u Osijeku usklađena je sa *Standardima i smjernicama za osiguranje kvalitete u Europskom prostoru visokog obrazovanja (Standards and guidelines for quality assurance in the European Higher Education Area)*. Cilj unutarnje prosudbe je utvrditi "stvarno stanje djelovanja sustava za osiguranje kvalitete, te njegovu usklađenosć sa zahtjevima u dokumentima za osiguranje i unaprjeđenje kvalitete³".

Unutarnja prosudba sustava osiguravanja kvalitete provodi se jednom godišnje na inicijativu Povjerenstva za unaprjeđenje i osiguranje kvalitete, te Ureda za unaprjeđenje i osiguranje kvalitete. Periodičnu unutarnju prosudbu sustava kvalitete provodi Povjerenstvo koje imenuje Dekan, a čine ga predstavnici znanstveno-nastavnog osoblja, administrativnog osoblja, studenata i vanjskih dionika.

Dekan Ekonomskog fakulteta u Osijeku, izv.prof.dr.sc. Boris Crnković 18. ožujka 2019. godine donio je Odluku o imenovanju Povjerenstva za unutarnju prosudbu sustava za osiguranje kvalitete visokog obrazovanja na Ekonomskom fakultetu u Osijeku u akademskoj 2018./2019. godini.

Dana 3. travnja 2019. godine održan je sastanak članova Povjerenstva za unutarnju prosudbu sustava unaprjeđenja i osiguranja kvalitete za akademsku godinu 2018./2019. s predstavnicom Ureda za unaprjeđenje i osiguranje kvalitete i ujedno članicom Povjerenstva za unaprjeđenje i osiguranje kvalitete, gdje su članovi Povjerenstva za unutarnju prosudbu upoznati s načinom provedbe prosudbe te vremenskim planom realizacije pojedinih faza unutarnje prosudbe.

U narednom razdoblju, a zaključno s 3. svibnjem 2019. godine proveden je postupak unutarnje prosudbe. Proces prosudbe uključivao je prikupljanje i analizu dokumentacije, intervjuje s predstvincima dionika sustava za kvalitetu, te izradu

---

¹Narodne novine 45/09

²"Kvaliteta u znanosti i visokom obrazovanju predstavlja višedimenzionalan i dinamičan koncept u kojem se naglasak stavlja na udovoljavanje općeprihvaćenim standardima i očekivanjima društva u cjelini uz težnju ka stalnom unapređenju svih procesa i njihovih ishoda." Izvor: Zakon o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju, članak 2., NN 45/09

³Priručnik za osiguranje i unaprjeđenje kvalitete na Ekonomskom fakultetu u Osijeku, 2015. <http://www.efos.unios.hr/wp-content/uploads/2013/05/Prirucnik-za-osiguranje-i-unaprjeđivanje-kvalitete-na-EFOS.pdf>(preuzeto 12.05.2018.)

Izvješća Povjerenstva koje po svojoj strukturi prati i analizira *Standarde i smjernice za osiguravanje kvalitete na Europskom prostoru visokog obrazovanja*:

- Standard 1 Politika osiguravanja kvalitete*
- Standard 2 Izrada i odobravanje programa*
- Standard 3 Učenje, poučavanje i vrednovanje usmjereni na studenta*
- Standard 4 Upis i napredovanje studenata, priznavanje i certificiranje*
- Standard 5 Nastavno osoblje*
- Standard 6 Resursi za učenje i podrška studentima*
- Standard 7 Upravljanje informacijama*
- Standard 8 Informiranje javnosti*
- Standard 9 Kontinuirano praćenje i periodička revizija programa*
- Standard 10 Periodičko vanjsko osiguravanje kvalitete*

Tijekom provođenja postupka prosudbe Povjerenstvo za unutarnju prosudbu je koristilo sljedeću dokumentaciju: Statut Ekonomskog fakulteta u Osijeku, Zakon o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju, Strategiju razvoja kvalitete na Ekonomskom fakultetu u Osijeku, Priručnik za osiguranje i unaprjeđenje kvalitete na Ekonomskom fakultetu u Osijeku, Standarde i smjernice za osiguravanje kvalitete na Europskom prostoru visokog obrazovanja, Pravilnik o ustroju i djelovanju sustava za osiguranje kvalitete visokog obrazovanja na Ekonomskom fakultetu u Osijeku te Strategija razvoja Ekonomskog fakulteta u Osijeku za razdoblje 2018. do 2023.

U nastavku Izvješća prikazani su rezultati prosudbe, prema Europskim standardima i smjernicama (Standard 1 – 10), te preporuke za unaprjeđenje kvalitete nastavnih i znanstvenih aktivnosti na Ekonomskom fakultetu u Osijeku nastalih kao rezultat provedene analize.

Standard 1: Politika osiguravanja kvalitete

---

izv. prof. dr. sc. Davor Dujak

“Visoka učilišta moraju imati politiku osiguravanja kvalitete koja je javno dostupna i dio njihovog strateškog upravljanja. Unutarnji dionici tu politiku trebaju razvijati i provoditi putem odgovarajućih struktura i procesa i pritom uključivati i vanjske dionike.“

Standardi i smjernice za osiguravanje kvalitete na Europskom prostoru visokog obrazovanja – ESG

U skladu s ESG smjernicama standard 1. integriran je sa zahtjevom norme ISO 4 Kontekst organizacije (4.1 Razumijevanje organizacije i njenog konteksta, 4.2 Razumijevanje potreba i očekivanja zainteresiranih strana, 4.3 Određivanje opsega sustava upravljanja kvalitetom), sa zahtjevom norme ISO 5 Vođenje (5.2 Politika kvalitete, 5.3 Organizacijske uloge, odgovornosti i ovlasti), sa zahtjevom norme ISO 6 Planiranje sustava upravljanja kvalitetom (6.1 Radnje za obradu rizika i prilika, 6.2 Ciljevi kvalitete i planiranje njihova postizanja, 6.3 Planiranje promjena), sa zahtjevom norme ISO 7 Podrška (7.5 Dokumentirane informacije, 7.4 Komunikacija), sa zahtjevom norme ISO 9 Vrednovanje performansi (9.1 Nadzor, analiza i vrednovanje, 9.3 Upravina ocjena, 9.2 Interni audit), te sa zahtjevom norme ISO 10 Poboljšanje (10.2 Nesukladnost i korektivna radnja, 10.3 Trajno poboljšanje)

Zahtjevi norme ISO 9001:2015

Na Ekonomskom fakultetu u Osijeku sustav upravljanja kvalitetom uveden je sukladno Zakonu o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju (NN 45/2009), Standardima i smjernicama za osiguranje kvalitete u Europskom prostoru visokog obrazovanja, te zahtjevima ISO 9001 norme.

Ustrojbene jedinice sustava za osiguranje kvalitete na Fakultetu su:

- Ured za unaprjeđenje i osiguranje kvalitete, osnovan 1. siječnja 2014. godine
- Povjerenstvo za unaprjeđenje i osiguranje kvalitete.⁴

Interni sustav osiguravanja kvalitete obuhvaća kontinuirano praćenje i analiziranje promjena u okruženju i u skladu s tim prilagođavanje aktivnosti, strateških ciljeva i postupaka pri ostvarivanju misije i vizije Ekonomskog fakulteta u Osijeku.

Odgovornost Uprave Fakulteta je osiguranje i unaprjeđenje kvalitete te njeno provođenje na svakom mjestu rada i području djelovanja. U skladu s navedenim, Uprava vodi računa o razvoju i kvaliteti studijskih programa i alociranju potrebnih resursa, te osigurava unapređenje ljudskih kapaciteta koji jamče visoku kvalitetu

---

⁴Od veljače 2018.g. Povjerenstvo djeluje u sastavu: izv.prof.dr.sc. Sunčica Oberman Peterka, predsjednica Povjerenstva; izv.prof.dr.sc. Domagoj Karačić, član; doc.dr.sc. Aleksandar Erceg, član; Adela Has, mag.oec., član; Ivona Adrić, studentica, član; Ivan Sarić, dipl.iur., Hrvatska udruga poslodavaca, član; Beba Madunović, dipl.oec., Hrvatski zavod za zapošljavanje, član.

obavljanja znanstvene i nastavne djelatnosti. Uprava vodi računa i o standardu studenata i osiguravanju podrške studentima, sustavu komuniciranja i informiranja javnosti. Važan segment vođenja Fakulteta je osiguravanje podrške nastavnom osoblju u znanstveno-istraživačkom radu, kao i sustavni razvoj domaće i međunarodne suradnje.

Tri glavna strateška pravca razvoja kvalitete Ekonomskog fakulteta u Osijeku su:

1. Unaprjeđenje sustava osiguravanja kvalitete u svim područjima djelovanja na razini Ekonomskog fakulteta u Osijeku,
2. Sustav osiguravanja kvalitete Ekonomskog fakulteta u Osijeku dovesti do razvijene faze prema nacionalnim kriterijima i standardima vrjednovanja,
3. Poticanje razvoja kulture kvalitete koja podržava izvršnost u svim aspektima djelovanja Ekonomskog fakulteta u Osijeku.

Ured za unaprjeđenje i osiguranje kvalitete zajedno s Povjerenstvom za unaprjeđenje i osiguranje kvalitete radi na uspostavi formalno-administrativnog okvira za sveobuhvatni sustav osiguravanja kvalitete u koji su aktivno uključeni različiti dionici Fakulteta.

S ciljem prepoznavanja, zadovoljavanja i poboljšanja zahtjeva i potreba studenata, te ostalih korisnika usluga Fakulteta - poslodavaca, tržišta rada, gospodarstva u cjelini, razvoja znanosti i trendova u obrazovanju i edukacijama, Fakultet kontinuirano radi na unaprjeđivanju sustava osiguravanja kvalitete.

Ekonomski fakultet u Osijeku u proteklom razdoblju je pristupio izradi i usvajanju brojnih dokumenata kao što su:

- Politika kvalitete
- Pravilnik o ustroju i djelovanju sustava za unaprjeđenje i osiguranje kvalitete visokog obrazovanja na Ekonomskom fakultetu u Osijeku
- Plan rada povjerenstva za unapređenje i osiguranje kvalitete za akademsku godinu 2017/18.
- Priručnik za osiguranje i unaprjeđenje kvalitete na Ekonomskom fakultetu u Osijeku
- Poslovnik za unaprjeđenje i osiguranje kvalitete,
- Mape poslovnih procesa
- Politika upravljanja kontinuitetom poslovanja
- Strategija razvoja kvalitete na Ekonomskom fakultetu u Osijeku
- Priručnik za studente s invaliditetom na Ekonomskom fakultetu u Osijeku
- Implementacija ISO 22301 na EFOS-u u sklopu projekta HKO u stručnim studijskim programima poduzetništva (BCM Business Continuity Management – sustav upravljanja održivim (kontinuiranim) poslovanjem organizacija), gdje je vidljivo da se implementiranjem sustava smanjuje mogućnost za prekid poslovanja iz razloga obrade potencijalnih rizika,
- Izvješće o uspješnosti provedbe studijskih programa.

Ekonomski fakultet u Osijeku sustavno prikuplja podatke o svojim procesima, resursima i rezultatima što je vidljivo vrednovanjem kvalitete koje se provodi:

- Unutarnjom prosudbom sustava kojom se svake godine prosuđuje učinkovitost i funkciranje sustava osiguranja kvalitete, a provodi je neovisno povjerenstvo Fakulteta za unutarnju prosudbu sustava osiguranja kvalitete,
- Sveučilišnom i internom studentskom anketom kojom se prati kvaliteta nastavnog i obrazovnog procesa, te se prati zadovoljstvo studenata kvalitetom usluga studentskih službi, te
- Povjerenstvo za unaprjeđenje i osiguranje kvalitete zajedno s Uredom za unaprjeđenje i osiguranje kvalitete planira sustav upravljanja kvalitetom kroz plan rada koji se donosi početkom akademske godine, te se krajem akademske godine realizacija tog plana podnosi Fakultetskom vijeću.

Prikupljene podatke Ekonomski fakultet u Osijeku koristi za učinkovito upravljanje, unaprjeđivanje svojih aktivnosti i daljnji razvoj. Promicanje kvalitete ima za cilj dostići visoke standarde kvalitete svih aktivnosti na Ekonomskom fakultetu u Osijeku. Rezultati implementiranog sustava kvalitete vidljivi su vanjskim i unutarnjim dionicima u obrazovnom procesu koji su uključeni u rad sustava za unaprjeđenje i osiguranje kvalitete.

Preporuke za unaprjeđenje:

- Nastaviti slijediti primjere dobre prakse s visokih učilišta u zemlji i inozemstvu.

Standard 2: Izrada i odobravanje programa

---

izv. prof. dr. sc. Dražen Koški

“Visoka učilišta moraju imati postupke za izradu i odobravanje svojih studijskih programa. Oni moraju biti izrađeni tako da ispunjavaju postavljene im ciljeve, uključujući i predviđene ishode učenja. Kvalifikacije koje se dodjeljuju temeljem programa treba jasno opisati i predstaviti, pozivajući se na odgovarajuću razinu nacionalnog kvalifikacijskog okvira za visoko obrazovanje, pa time i na Kvalifikacijski okvir Europskog prostora visokog obrazovanja.“

Standardi i smjernice za osiguravanje kvalitete na Europskom prostoru visokog obrazovanja – ESG

Standard 2. Izrada, odobrenje, praćenje i periodične provjere programa i kvalifikacija integriran je sa zahtjevom norme ISO 5 Vođenje (5.1. Vođenje i opredjeljenje 5.1.2 Usmjerenost na kupca), sa zahtjevom norme ISO 6 Planiranje sustava upravljanja kvalitetom (6.1 Radnje za obradu rizika i prilika, 6.3 Planiranje promjena), sa zahtjevom norme ISO 7 Podrška (7.2 Kompetencija), sa zahtjevom norme ISO 8 Provedba (8.2 Definiranje zahtjeva za proizvode i usluge, 8.3 Projektiranje i razvoj proizvoda i usluga), te sa zahtjevom norme ISO 9 Vrednovanje performansi (9.2 Interni audit, 9.3 Upravina ocjena).

Zahtjevi norme ISO 9001:2015

Na Ekonomskome fakultetu u Osijeku, studijski programi i kvalifikacije koje se na temelju tih programa dodjeljuju jasno su opisani i predstavljeni javnosti. Također, postoje formalni mehanizmi za periodične provjere kvalitete ovih studijskih programa i kvalifikacija. Na taj način osigurana je njihova usklađenost s četiri svrhe visokog obrazovanja Vijeća Europe. Ove četiri svrhe su: 1) pripremanje studenata za aktivno građanstvo i buduću karijeru (npr. doprinoseći njihovoj zapošljivosti), 2) podrška njihovom osobnom razvoju, 3) stvaranje široke baze naprednih znanja i 4) poticanje znanstvenog rada i inovacije⁵.

Na području izrade i odobravanja programa, u akademskoj 2018./2019. godini, provedene su sljedeće aktivnosti:

- Prije početka semestra, formalno su odobreni izvedbeni nastavni planovi i programi čiji su opći ciljevi usklađeni sa strategijom Ekonomskoga fakulteta u Osijeku i u kojima su izričito navedeni predviđeni ishodi učenja. U ovim programima određeno je očekivano radno opterećenje studenata u ECTS bodovima.

---

⁵ Preporuka CM/Rec (2007)6 Odbora ministara/ministrica Vijeća Europe o državnoj odgovornosti prema znanosti i visokom obrazovanju. Vidjeti u: Hrvatski prijevod revidiranog ESG-ja usvojenog na Ministarskoj konferenciji u Erevanu 14. i 15. svibnja 2015. godine, str. 5.

- Kontinuirano se provodi kontrola izvođenja nastave u odnosu na izvedbeni plan, pomoću sustava Academio,
- Kontinuirano se provodi kontrola sadržajnosti ishoda učenja i njihove usklađenosti s programima kolegija. Ovu kontrolu provode nastavnici, predsjednici katedri i prodekan za nastavu.
- Na kraju semestra, analizirano je Izvješća o održanoj nastavi. Ovu analizu proveo je prodekan za nastavu na temelju informacija koje kroz Academio sustav dostavljaju svi nastavnici.

Za svaki studijski program na Ekonomskom fakultetu u Osijeku određeni su ishodi učenja studenata. Oni su definirani i javno objavljeni za sve preddiplomske, diplomske, poslijediplomske specijalističke i doktorske sveučilišne studije te stručne studije⁶.

Usklađenost nastavnih planova i programa, ali i programa cjeloživotnog obrazovanja sa suvremenim trendovima u teoriji i praksi potpomognuto je Sporazumom o znanstvenoj i stručnoj suradnji između Hrvatske udruge poslodavaca i Ekonomskog fakulteta u Osijeku. Ovaj Sporazum potpisana je 2014. godine. Od akademске 2017./2018. godine Ekonomski fakultet u Osijeku u ponudi ima osam programa cjeloživotnoga obrazovanja.

Studenti su jasno upoznati sa sadržajem i ciljevima programa, ishodima učenja te kriterijima ocjenjivanja. Također, uključeni su u sustav osiguranja kvalitete (kroz ocjenjivanje nastavnika, uključivanjem studenata u Povjerenstvo za unaprjeđenje i osiguranje kvalitete i sl.). Analiza kvalitete rada profesora s motrišta studenata provodi se Sveučilišnom anketom, ali i anketom koju interno provodi Ekonomski fakultet u Osijeku.

Od početka primjene Bolonjskog procesa, obveza svakog visokog učilišta je uvođenje mentorskoga sustava. Cilj mentorskoga sustava je pomoći studentima u što kvalitetnijem savladavanju obveza i završetku studija. Za svaki smjer preddiplomskog i diplomskog studija imenovani su mentori, kojima se studenti mogu javiti u vrijeme konzultacija⁷.

Preporuke za unaprjeđenje:

- Nastaviti kontinuirano usavršavati studijske programe, njihovu sadržajnost, ciljeve i ishode učenja kako bi bili usklađeni sa suvremenim trendovima u teoriji i praksi.

---

⁶<http://www.efos.unios.hr/ishodi-ucenja/>

⁷<http://www.efos.unios.hr/studenti/mentorski-sustav/>

Standard 3: Učenje, poučavanje i vrednovanje usmjereni na studenta

---

Doc.dr.sc.Ljerka Sedlan Kőnig

“Visoka učilišta moraju osigurati da se programi izvode na način koji potiče studente na preuzimanje aktivne uloge u ostvarivanju procesa učenja i da vrednovanje studenata odražava takav pristup.”

Standardi i smjernice za osiguravanje kvalitete na Europskom prostoru visokog obrazovanja – ESG

U skladu s ESG smjernicama standard 3. Učenje, poučavanje i vrednovanje usmjereni na studenta integriran je sa zahtjevom norme ISO 5 Vodenje (5.1.2 Usmjerenost na kupca), sa zahtjevom norme ISO 7 Podrška (7.1 Resursi, 7.1.3 Infrastruktura, 7.1.4. Okruženje za provedbu procesa), sa zahtjevom norme ISO 8 Provedba (8.2 Definiranje zahtjeva za proizvode i usluge, 8.5 Proizvodnja i pružanje usluga), sa zahtjevom norme ISO 9 Vrednovanje performansi (9.2 Interni audit, 9.3 Upravina ocjena, 9.1 Nadzor, analiza i vrednovanje), te sa zahtjevom norme ISO 10 Poboljšanje (10.3 Trajno poboljšanje).

Zahtjevi norme ISO 9001:2015

Misija Ekonomskog fakulteta u Osijeku kao visokoobrazovne znanstvene institucije, je stvarati kompetentne pojedince sposobne za nošenje s različitim izazovima okruženja kroz obrazovni proces i znanstveno-istraživački rad u polju ekonomije i poslovne ekonomije i osiguravati jednakost i prosperitet svojim djelatnicima, studentima i društvu u cijelini. Kao institucija, fakultet nastoji biti prepoznatljiv po izvrsnosti, inovativnosti i kreativnosti u obrazovanju. Sukladno tome, izvođenje studijskih programa pažljivo je osmišljeno, motiviranost studenata se potiče, a ulažu se napori kako bi studenti preuzeли aktivnu ulogu u nastavnom procesu.

Nastavnici su dužni u okviru stranica kolegija na početku akademske godine objaviti informacije koji uključuju: opis kolegija, sadržaj i ciljeve, ishode učenja, načine izvođenja nastave, obaveze studenata, termine ispitnih rokova, proceduru polaganja ispita te ispitnu literaturu. Od nastavnika se traži da jasno definiraju povezanost ishoda učenja, nastavnih metoda i ocjenjivanja znanja. Internom analizom koja je provedena u studenom 2018. uočene su manjkave informacije te je pojedinim nastavnicima sugerirano ažuriranje podataka.

Nastavni i nenastavni kadar Fakulteta uvažava te se prilagođava specifičnim različitostima studenata odnosno njihovim potrebama koje iz njih proizlaze. Mr.sc. Nalanda Kantor kao koordinator za studente s invaliditetom vodi brigu o studentima takvih potreba, kao i studentima slabijeg socio-ekonomskog statusa, na način da sugerira i pomaže studentima tijekom izvršenja njihovih studentskih obveza, na njima prilagođen način. U Priručniku za studente s invaliditetom koji je javno dostupan na mrežnom sjedištu Fakulteta, studentima specifičnih potreba dostupne su informacije o uvjetima i mogućnostima studiranja na Fakultetu, djelatnicima Fakulteta približavaju se

problemi, odnosno poteškoće s kojima se studenti susreću prilikom studiranja te daju smjernice za prilagodbu rada. Nastavnici u dogovoru sa studentima osmišljavaju i prilagođavaju izvedbu nastave i ispitnog procesa te pomažu u izvršenju nastavnih aktivnosti individualnim pristupom - u skladu s mogućnostima i potrebama studenata. Studentima s invaliditetom osiguran je nesmetan prilaz i ulaz u zgradu Fakulteta kao i kretanje u gotovo cijeloj zgradi, počevši od Studentske referade, knjižnice, dvorana i sanitarnog čvora.

U cilju poticanja autonomije kod studenata, svim se studentima, a posebice izvrsnima, pruža prilika sudjelovati u znanstveno–istraživačkom radu kroz izradu znanstvenog rada i sudjelovanje na konferencijama uz usmjeravanje i podršku nastavnika. Studentima je omogućeno aktivno sudjelovanje u brojnim događanjima znanstvenog i stručnog karaktera te specijaliziranim događanjima popularizacije znanosti poput Festivala znanosti, Kreativne riznice, Znanstvenog foruma, Europskog tjedna novca, konferencije MARKET&NG, Globalnog tjedna poduzetništva (GEW), Europskog EFOS tjedna, SmartCaffe i dr. U organizaciji i provedbi spomenutih događanja, studenti su aktivno uključeni i surađuju s nastavnicima Fakulteta, drugih sastavnica Sveučilišta i drugih sveučilišta, kao i s velikim brojem stručnjaka iz prakse.

Fakultet je pokrenuo diplomski studij Poduzetnički menadžment i poduzetništvo na engleskom jeziku za izvanredne studente. Osim navedenog studija, studentima je omogućeno pohađanje nastave na engleskom jeziku iz većeg broja kolegija na različitim smjerovima i razinama studija. Popis kolegija čije je izvođenje omogućeno i na engleskom jeziku javno je objavljen na mrežnom sjedištu Fakulteta⁸.

Iz Izvedbenih planova kolegija koji su objavljeni na mrežnom sjedištu Fakulteta a za svaki kolegij zasebno, vidljivo je da nastavnici Fakulteta u pravilu koriste različite načine izvođenja nastave, da koriste različite pedagoške metode te ih prilagođavaju različitim načinima izvođenja nastave.

Izvrsnost studenata razvija se i osnažuje kroz više podržavajućih inicijativa gdje se ističu dekanova nagrada, preporuka Sveučilištu za rektorovu nagradu te nagrada Fakultetskog vijeća. Na razini akademske godine sustavno se provodi analiza uspješnosti studiranja te se studenti s najboljim prosjekom ocjena na godini studija i studenti koji su osvojili prvo mjesto na nacionalnom ili međunarodnom natjecanju nagrađuju dekanovom nagradom. Studenti koji su izradili posebno istaknute izvrsne seminarske radove se prema preporuci mentora i Fakultetskog vijeća šalju na Sveučilište te konkuriraju za rektorskiju nagradu. Svečanom dodjelom istaknutih nagrada iskazuje se priznanje izvrsnim studentima te se cijelu studentsku bazu dodatno motivira na predanost studiranju i izvrsnost kroz usavršavanje.

Kao jedan od značajnijih alata mjerjenja percipirane kvalitete nastavnog procesa od strane studenata je kontinuirano ispitivanje studenata na nekoliko razina: dvogodišnje se izmjenjuju Sveučilišna i Fakultetska studentska anketa o percepcijama studenata o

---

⁸ <http://www.efos.unios.hr/studenti/kolegiji-na-engleskom-jeziku/>

kvaliteti nastavnog procesa na fakultetu, a primijećene su i formalne i neformalne individualne inicijative ispitivanja zadovoljstva studenata na razini kolegija.

U 2018. godini donesen je Pravilnik o završnim radovima i diplomskim ispitima. Dosadašnje Upute za pisanje seminarskih, završnih, diplomskih radova i doktorskih disertacija iz 2014. godine postale su sastavni dio tog pravilnika. Njime se pobliže uređuju sva pitanja vezana za završni odnosno diplomski rad te diplomski ispit, (prijava teme, izrada, prijava i ocjena završnog odnosno diplomskog rada te postupak polaganja diplomskog ispita), prava i obveze studenta, mentora, komentora, povjerenstava kao i definira rad Odbora za završne i diplomske radove. Očekuje se da će izmjene rezultirati većom ujednačenošću radova te transparentnošću kroz proces pisanja, ali i kroz objavljivanje radova u repozitoriju. Dodatna razina znanstveno-istraživačke korektnosti postignuta je i kroz dorađeni sustav za suzbijanje plagijarizma Turnitin koji je dostupan i preporučen mentorima studentskih radova na svim razinama. Procedura za prijavu i obranu rada pri Studentskoj referadi predstavljena je hodogramom aktivnosti. Svi studentski radovi (osim seminarskih) arhiviraju se u Nacionalni repozitorij završnih radova (ZIR), sukladno čemu je potrebno da svaki rad ispunjava prethodno propisane uvjete i standarde.

Pravilnikom o stegovnoj odgovornosti studenata iz 2010. godine, javno objavljenim na mrežnom sjedištu Fakulteta utvrđuju se obveze, povrede i stegovna odgovornost studenata kojim se sprječava kršenje Etičkog kodeksa Fakulteta. U 2018/19 nije bilo pokrenutih stegovnih postupaka.

Prilikom ispitivanja i vrjednovanja znanja studenata na Fakultetu se vodi računa da se vrjednovanje provodi dosljedno i pravedno. Iz Izvedbenih planova je vidljivo da nastavnici na fakultetu koriste pismene i/ili usmene ispite kao metodu vrjednovanja znanja studenata. Većina nastavnika Fakulteta se trudi prilikom ispitivanja i vrjednovanja studentima pokazati u kojoj su mjeri ostvarili predviđene ishode učenja te ih savjetuju o koracima koje trebaju poduzeti kako bi te ishode ostvarili. Uprava fakulteta u akademskoj godini 2018/19 posebno potiče nastavnike da, kada je to moguće, ispitivanje provodi nekoliko ispitivača. Ovu je praksu već prihvatio određeni broj nastavnika, no to je još uvijek više iznimka nego pravilo.

Studentima je omogućen uvid u pismene provjere znanja (kolokvij, predrok i/ili ispit) nakon održavanja istog te je definiran i propisan postupak žalbe na ostvaren rezultat u roku od 48 sati u kojem student ima pravo i mogućnost žalbe Dekanu, koji imenuje Povjerenstvo, a ono zatim dalje provodi ispitni proces. Studenti imaju mogućnost prigovora na izvedbu nastave ili rad pojedinog nastavnika, iako formalni postupak prigovora nije egzaktno propisan. Uobičajena praksa uključuje prijavu usmenog ili pismenog oblika prema Studentskom zboru, prodekanu za nastavu ili drugom članu Uprave Fakulteta.

Uz navedeno, na Ekonomskom fakultetu u Osijeku djeluje tročlano Povjerenstvo za nastavu i studente čija je glavna zadaća donošenje odluka vezanih uz studentska pitanja (primjerice odobrenje mirovanja obveza studenata, odobrenje prijelaza studenata, odobrenje nastavka prekinutog studija, postupak priznavanja odlazne mobilnosti studenata u okviru Erasmus+ programa i ostalih zamolbi vezanih za

studentska pitanja propisana Pravilnikom o studijima i studiranju na Sveučilištu). Povjerenstvo za nastavu i studente je svojim radom u tekućoj akademskoj godini dalo brojne formalne odgovore na pristigla pitanja i dileme studenata te rješenja na obostrano zadovoljstvo.

S ciljem povećanja zadovoljstva studenata, tijekom akademske godine organiziraju se (pored redovitih) izvanredni ispitni rokovi, i to po jedan u zimskom i ljetnom semestru. Uprava Fakulteta je nakon analize prednosti i nedostataka, okončala postojeći praksu turnusne nastave te se od 2018./2019. akademske godine nastava izvoditi semestralno za sve kolegije. Izvanredni se ispitni rokovi prema preporuci održavaju između semestra i u polovici semestra, za razliku od prije uvođenja semestralne nastave kada su se ispitni rokovi održavali u tjednu pauze između turnusa.

Preporuke za unaprjeđenje:

- Napraviti izmjenu studijskih programa sa sadržajima koji će bolje pripremiti studente za tržište rada, zadovoljiti njihove potrebe i interes i dati im aktivnu ulogu u nastavnom procesu
- Dodatno razvijati programe i kolegije koji se izvode na stranom jeziku
- Uložiti dodatne napore za motiviranje studenata za pohađanje nastave na engleskom jeziku
- Propisati jedinstven postupak prilikom prihvaćanja odnosno odbijanja ocjene koji će u vidu standardizirane procedure vrijediti za sve nastavnike. Procedura bi trebala unutar zakonskih okvira pojednostaviti administrativni pritisak kako na studente tako i na nastavnike.
- Nastaviti provođenje interne analize o pridržavanju naputka o sadržaju informacija na stranicama kolegija na početku akademske godine, a osobito Izvedbeni program (koji uključuje opis kolegija, ishode učenja, termine ispitnih rokova, proceduru polaganja kolegija, kriterije i metode vrjednovanja i ocjenjivanja te ispitnu literaturu)
- Omogućiti nastavnicima pohađanje tečajeva i drugih oblika obuke o postojećim i novim metodama testiranja i ispitivanja, kao i o korištenju novih metoda poučavanja te im time dati podršku za razvoj njihovih vještina u području poučavanja i vrjednovanja znanja studenata.
- Na razini institucije uskladiti kriterije vrjednovanja znanja i ocjenjivanje.
- Aktivno raditi na razvijanju atmosfere međusobnog poštivanja nastavnika i studenata

Standard 4: Upisi i napredovanje studenata, priznavanje i certificiranje

---

Izv.prof.dr.sc. Blaženka Hadrović Zekić

“Visoka učilišta moraju dosljedno provoditi unaprijed utvrđene i objavljene propise koji pokrivaju sve faze studiranja, tj. upis, napredovanje kroz studij, priznavanje i certificiranje.”

Standardi i smjernice za osiguravanje kvalitete na Europskom prostoru visokog obrazovanja – ESG

U skladu s ESG smjernicama standard 4. Upis i napredovanje studenata, priznavanje i certificiranje integriran je sa zahtjevom norme ISO u točkama, 5 Vođenje (5.1 Vođenje i opredjeljenje, 5.1.2 Usmjerenost na kupca), sa zahtjevom norme ISO 8 Provedba (8.2 Definiranje zahtjeva za proizvode i usluge), te sa zahtjevom norme ISO 9 Vrednovanje performansi (9.2 Interni audit, 9.3 Upravina ocjena).

Zahtjevi norme ISO 9001:2015

Upisi studenata

Ekonomski fakultet u Osijeku provodi upise studenata na sveučilišnoj preddiplomskoj, diplomskoj i poslijediplomskoj razini (poslijediplomski specijalistički studiji i poslijediplomski doktorski studiji), te na preddiplomske stručne studije do ak. god 2018./19. Upisi studenata na preddiplomskoj (sveučilišnoj i stručnoj) i diplomskoj razini provode se u rokovima koji je propisalo resorno ministarstvo (Ministarstvo znanosti i obrazovanja), nakon objave rezultata državne mature. Upisi studenata provode se sukladno zakonskim odredbama, te Pravilniku o studijima i studiraju na Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, kojim je određen ustroj i izvedba studija, način organiziranja nastave i pravila studiranja (prava i obveze studenata na svim razinama studija).

Ekonomski fakultet u Osijeku svake godine objavljuje natječaj za upis studenata u javnim glasilima te na službenoj mrežnom sjedištu Fakulteta, za sve razine studiranja. U natječajima su definirani uvjeti za upis, upisne kvote, termini upisa, potrebna dokumentacija, iznosi školarina, kao i načini plaćanja istih. Osim uputa o upisima koje su objavljene na mrežnom sjedištu Fakulteta, informacije o upisima svi studenti (trenutni i budući) mogu dobiti i u Uredu za studente i studije fakulteta (bilo osobnim ili telefonskim kontaktom). Rang lista pristupnika formira se u Središnjem prijavnom uredu, gdje pristupnici dobivaju i upisni broj. Rang lista je formirana tako da svaki pristupnik može vidjeti koliko su bodova ostvarili oni koji su plasirani ispred ili iza njega (bez mogućnosti analiziranja ostvarenih bodova po pojedinom predmetu državne mature).

Na prvu godinu sveučilišnog i stručnog preddiplomskog studija Ekonomskog fakulteta u Osijeku mogu se upisati pristupnici koji su završili četverogodišnje srednjoškolsko obrazovanje i koji su položili državnu maturu (hrvatski i engleski jezik, te matematika B razine). Pristupnici koji su u trenutku upisa stariji od 25 godina, te nisu polagali državnu maturu, također se mogu prijaviti za upis na preddiplomske studije. Prilikom formiranja rang liste za ove se pristupnike analizira ostvareni prosjek ocjena na prethodnoj razini obrazovanja.

Osim Ureda za studente i studije, studenti informacije o načinu studiranja, kao i ostale informacije vezane uz studiranje na Ekonomskom fakultetu u Osijeku mogu dobiti i od Studentskog zbora. Za sve novoupisane studente organizira se tzv. Orientacijsko predavanje, na kojem se studente upoznaje s načinom rada Fakulteta, službama, obvezama i pravima.

Na diplomsku razinu studija na Ekonomskom fakultetu u Osijeku mogu se upisati studenti koji imaju prethodno završen preddiplomski sveučilišni studij. Kriteriji upisa je uspjeh studenta na prethodnoj razini (prosjek ocjena). Ukoliko student ima prosjek ocjena niži od 3,5, za upis na diplomsku razinu studija potrebna mu je i preporuka jednog nastavnika. Studenti koji su kvalifikaciju sveučilišnog prvostupnika stekli izvan polja ekonomija također se mogu upisati na diplomsku razinu, uz obvezu polaganja razlikovnih ispita (obvezni razlikovni ispit su iz kolegija Makroekonomija, Mikroekonomija i Kvantitativne metode za poslovno odlučivanje, te dodatna tri kolegija koja su vezana uz odabrani studij diplomske razine, a koje moraju položiti do kraja diplomskog studija). Na ovaj način omogućena je prohodnost svih sveučilišnih prvostupnika prema višim razinama obrazovanja.

Stručni prvostupnici ekonomskog smjera mogu se upisati na diplomski studij, uz obvezu završetka *Programa razlikovnih obveza za upis na diplomske studije Ekonomskog fakulteta u Osijeku*, u sklopu Programa cjeloživotnog obrazovanja. Natječajem za Program razlikovnih obveza za upis na diplomske studije Ekonomskog fakulteta u Osijeku definirani su uvjeti za upis, dokumentacija te iznosi školarina, kao i trajanje programa, uvjeti pohađanja, kolegiji i ECTS bodovi koji se ostvaruju polaganjem kolegija.

Na poslijediplomske doktorske studije na Ekonomskom fakultetu u Osijeku mogu se upisati pristupnici koji su završili sveučilišni diplomski studij iz područja društvenih znanosti, te ostale sveučilišne diplomske studije uz obvezno polaganje razlikovnih ispita (propisane i odobrene od članova Sveučilišnog ili Fakultetskog vijeća). Odabir polaznika se vrši na temelju ostvarenog uspjeha na prethodnoj razini obrazovanja, te dodatnih elemenata propisanih u samim propozicijama natječaja za upis (motivacijsko pismo, postojeće istraživačke i znanstvene reference, te preporuka potencijalnog savjetnika, odnosno voditelja istraživačkog rada). Na međunarodnom međusveučilišnom poslijediplomskom interdisciplinarnom doktorskom studiju Poduzetništvo i inovativnost obvezno je i dobro poznavanje engleskog jezika.

Priznavanje polaganja ispita

Studenti koji su ranije položili bilo koji od kolegija koji su dio reda predavanja, mogu zatražiti priznavanje polaganje ispita. Proces priznavanja ispita provodi imenovano Povjerenstvo (imenuje ga Fakultetsko vijeće, a predsjednik Povjerenstva je Prodekan za nastavu i studente), koje nakon uvida u predanu dokumentaciju odlučuje o opravdanosti zahtjeva, te studentu izdaje odluku o priznavanju, djelomičnom priznavanju ili nepriznavanju ispita.

Studenti koji ostvare ECTS bodove kroz ERASMUS+ razmjenu na kolegijima koji se ne mogu priznati, ili kroz dodatne programe usavršavanja na nekoj od visokoškolskih institucija, na ukupan broj ECTS bodova ostvarenih tijekom studija pribrajaju i ovi dodatno ostvareni ECTS bodovi, što je vidljivo u Dopunskoj ispravi studenta.

Napredovanje studenata

Nastavni kalendar na svim sastavnicama Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku donosi Senat Sveučilišta, kojim se definira početak nastave u akademskoj godini, trajanje nastave po semestrima te trajanje ispitnih rokova.

Na Ekonomskom fakultetu u Osijeku nastava se do kraja akademske godine 2017./2018. provodila u turnusima. Svaki je semestar bio podijeljen u dva turnusa od po 7 tjedana tijekom kojih se izvodila nastava u punoj satnici. Iznimka od ovakvog izvođenja nastave bilo je 17 predmeta koji su se izvodili tijekom čitavog semestra. Odlukom Fakultetskog vijeća, u akademskoj godini 2018./2019. nastava se provodi u semestrima tako da svaki semestar traje 15 tjedana.

Fakultetsko vijeće svake godine usvaja izvedbene planove nastave kroz koje su definirani kolegiji, nastavnici i vanjski suradnici koji će izvoditi nastavu prema studijskim programima, oblici izvođenja nastave te ispitni rokovi. Izvedbeni plan nastave javno je dostupan na mrežnom sjedištu Fakulteta.

Upisom na drugu godinu sveučilišnog prediplomskog studija, studenti biraju smjer, odnosno studijski program. Na Ekonomskom fakultetu u Osijeku ponuđeno je šest studijskih programa na prediplomskoj razini: Financijski menadžment, Marketing, Menadžment, Poduzetništvo, Poslovna informatika te Ekonomска politika i regionalni razvitak. Studenti prediplomskog stručnog studija pri upisu biraju i smjer, odnosno studijski program (Računovodstvo ili Trgovina).

Na diplomskoj razini studenti mogu birati između pet diplomskih studija: Ekonomска politika i regionalni razvitak, Financijski menadžment, Marketing, Poduzetnički menadžment i poduzetništvo i Poslovna ekonomija na kojem studenti mogu odabrati jedan od tri smjera: Poslovna informatika, Trgovina i logistika te Menadžment. Rang lista za upis na diplomski studij formira se na temelju prosjeka ocjena studenta, ostvarenog na prediplomskom studiju.

Ishodi učenja definirani su za sve studijske programe i sve kolegije koji se izvode na Ekonomskom fakultetu u Osijeku. Ishodi učenja su također javno dostupni na mrežnom sjedištu Fakulteta.

Mentorski sustav kojim se želi olakšati studiranje na Ekonomskom fakultetu u Osijeku pokrenut je u akademskoj godini 2015./2016. Za svaku godinu studija imenovana su po dva mentora, a njihova imena kao i vrijeme konzultacija sa studentima također su dostupni na mrežnom sjedištu Fakulteta.

Program stručnih praksi organizirano se provodi na Ekonomskom fakultetu od 2014. godine. U suradnji s Hrvatskom udrugom poslodavaca (HUP), studentima se svake godine nudi praksa u 80-ak poduzeća u 5 županija (Osječko-baranjska, Brodsko-posavska, Virovitičko-podravska, Vukovarsko-srijemska i Požeško-slavonska). Natječaj za ponuđene studentske prakse javno se objavljuje na mrežnom sjedištu Fakulteta⁹. Nakon realizirane stručne prakse, studente ocjenjuju i mentori unutar poduzeća, te opisuju njihova stečena znanja i vještine.

Od akademske godine 2017./18. okviru Stručnih studija (Računovodstvo i Trgovina) organizirana je obvezna Stručna praksa u trajanju od 75 sati tijekom IV., V. i VI. semestra. Studenti odraduju praksu u 60 poslovnih subjekata s kojima je potpisani Sporazum o provedbi studentske stručne prakse za studente stručnog studija pored suradnje s Hrvatskom udrugom poslodavaca (HUP). Po realizaciji stručne prakse, studente ocjenjuju mentori unutar poduzeća te opisuju njihova stečena znanja i vještine, a studenti predaju Dnevnik rada i Izvješće o obavljenoj studentskoj stručnoj praksi u kojoj među ostalim daju ocjenu prihvratne institucije. Kako bi ostvarili 5 ECTS bodova, koliko donosi obvezna Stručna praksa, s voditeljicom Stručne prakse imaju završni razgovor.

Od studenog 2013. godine, Ekonomski i Pravni fakultet u Osijeku provode i interdisciplinarni projekt besplatne pravne pomoći poduzetnicima – početnicima – Pravno ekonomski klinike. Radeći u mješovitim timovima, studenti oba fakulteta stječu dodatna znanja i vještine. Početkom svake akademske godine objavljuje se natječaj za sudjelovanje u radu Klinike, a sve informacije o kriterijima odabira, odabranim studentima za rad u Klinici, kao i načinu rada javno su dostupne na mrežnom sjedištu Fakulteta¹⁰.

Nakon završetka određene studijske razine, za što je potrebno položiti sve ispite, te sastaviti i obraniti završni, odnosno diplomski rad, studentu se izdaje prvotno potvrda (kojom se dokazuje kako je student položio sve ispite i obranio završni, odnosno diplomski rad i koja je važeća do izdavanja same diplome) s nazivom stečenog akademskog zvanja, a potom (na promociji) i diploma. Uz diplomu se izdaje i dopunska isprava, tzv. Diploma suplement na hrvatskom i engleskom jeziku. Izdavanje diploma

---

⁹<http://www.efos.unios.hr/prakse/>

¹⁰<http://www.efos.unios.hr/pravno-ekonomski-klinika/>

kao i svih dodatnih dokumenata propisalo je Sveučilište (oblik, izgled i sadržaj), a sukladno Pravilniku o sadržaju diploma i dopunskih isprava o studiju (NN 77/2008).

Preporuke za unaprjeđenje:

- Kreiranje procesa i alata za kontinuirano individualno praćenje aktivnosti studenata (kroz studentske prakse, volonterske aktivnosti, studentska natjecanja i neformalna usavršavanja)
- Definiranje ishoda učenja za svaku izvannastavnu aktivnost
- Uvođenje stručne prakse na 2. godini diplomskog studija u drugom semestru
- Priznavanje ispita Erasmus+ programa kao izborne kolegije
- Uz diplomu i dopunsku ispravu priložiti usvojene ishode učenja tijekom studijskog programa kroz nastavne i izvannastavne aktivnosti
- Osnivanje Ureda za razvoj karijera studenata Fakulteta.

Standard 5: Nastavno osoblje

Jelena Franjković, univ. spec. oec.

„Visoka učilišta moraju osigurati kompetentnost svojih nastavnika te primjenjivati pravedne i transparentne procese zapošljavanja i razvoja svojih zaposlenika.“

Standardi i smjernice za osiguravanje kvalitete na Europskom prostoru visokog obrazovanja – ESG

U skladu s ESG smjernicama standard 5. Nastavno osoblje integriran je sa zahtjevom norme ISO 5 Vođenje (5.1.2 Usmjerenost na kupca (studenta), sa zahtjevom norme ISO 6 Planiranje sustava upravljanja kvalitetom (6.1 Radnje za obradu rizika i prilika), sa zahtjevom norme ISO 7 Podrška (7.1 Resursi, 7.2 Kompetencija, 7.3 Sviest, 7.4 Komunikacija), sa zahtjevom norme ISO 8 Provedba (8.1 Operativno planiranje, 8.2 Definiranje zahtjeva za proizvode i usluge, 8.3.2 Planiranje i projektiranje razvoja), te sa zahtjevom norme ISO 9 Vrednovanje performansi (9.2 Interni audit, 9.3 Upravina ocjena).

Zahtjevi norme ISO 9001:2015

Ekonomski fakultet u Osijeku obvezuje se i svojom misijom osigurati kompetentnost svojih nastavnika: ... „visokoobrazovna znanstvena institucija, koja kroz obrazovni proces i znanstveno-istraživački rad u polju ekonomije i poslovne ekonomije stvara kompetentne pojedince sposobne za nošenje s različitim izazovima okruženja...“. Kompetentnost nastavnika nužna je iz aspekta nastavne aktivnosti i znanstveno-istraživačkog rada te je vrlo važno naglasiti povezivanje obrazovnog procesa i znanstvenih spoznaja.

Uzimajući u obzir brojne društvene i gospodarske promjene koje su prisutne posljednjih nekoliko godina, i Fakultet nastoji prilagoditi obrazovni proces suvremenom okruženju i izazovima koje ono nosi te pružiti nastavnicima uvjete za vlastiti razvoj kako bi izgrađivali svoju kompetentnost u skladu s promjenama koje se događaju.

Nastavna aktivnost

Jedna od glavnih prošlogodišnjih preporuka za unapređenje nastavne aktivnosti bilo je sljedeće: „Neravnomjerna nastavna opterećenost zahtjeva reviziju nastavnog plana i programa kao i preraspodjelu obveza unutar pojedine Katedre sukladno mogućnostima. Katedre trebaju nastaviti raditi na analizi opterećenosti u cilju osiguravanja podjednake nastavne opterećenosti nastavnika“. Revizija nastavnog plana i programa još je uvijek u tijeku, ali se očekuje kako bi u izmijenjenom obliku mogao krenuti od akademске godine 2020. / 2021. Ono na čemu Fakultet također radi posljednjih nekoliko godina je povećanje i pomlađivanje nastavnog kadra. Početkom rujna 2018. godine na Fakultetu je bilo zaposleno 67 nastavnika, od čega su dvoje viši predavači, jedan predavač, 16 asistenata, te preostalih 48 su bili djelatnici u znanstveno-nastavnom zvanju. Uz navedenih 67 nastavnika Fakultet zapošljava tri

profesora emeritusa. Fakultet nastavnicima omogućava napredovanje u redovnim rokovima, a napredovanja postojećih asistenata i umirovljenja profesora prati zapošljavanje novih kadrova što čini osnovu kontinuiranog rasta. U budućem razdoblju očekuje se daljnja smjena generacija, odnosno umirovljenja redovitih profesora čija će nastavna mjesta zamijeniti izvanredni profesori koji će avansirati u redovite, te zapošljavanje asistenata koji će preuzeti obveze sadašnjih asistenata, a budućih docenata. Premda su odluke o značajnijem proširenju nastavnog kadra izvan domene Fakulteta i ovise o dostupnim sredstvima Ministarstva znanosti i obrazovanja, te o strategiji razvoja Sveučilišta, kao i razvoju znanosti i visoko-školskog obrazovanja u Republici Hrvatskoj općenito, ipak se i u srednjem roku očekuje održavanje stabilnosti ukupnog broja nastavnika. Svi nastavnici su u odgovarajućem znanstveno-nastavnom zvanju iz grane u kojoj izvode nastavu, te su stoga kvalifikacije nastavnika prikladne za realizaciju studijskih programa. Omjer studenata i nastavnika u proteklih pet godina ima jasan i konstantan opadajući trend, a s obzirom na plan značajnih izmjena studijskih programa te „gašenja“ pojedinih studija sasvim je izgledno u budućnosti očekivati i daljnji pad.

Kako bi se neometano odvijao znanstveno-nastavni proces na Fakultetu nužno je voditi održivu kadrovsku politiku, bilo da se radi o novom zapošljavanju ili o napredovanju znanstveno-nastavnog i suradničkog osoblja o čemu Uprava Fakulteta vodi i pridaje posebnu pozornost. Cjelokupni proces se provodi transparentno. Tako se na godišnjoj razini donosi plan napredovanja svih onih zaposlenika kojima sukladno pozitivnim zakonskim propisima redovno istječe razdoblje za izbor u viša zvanja, odnosno reizbor te se sukladno tomu planiraju potrebni nastavnički i suradnički kapaciteti. Prilikom novog zapošljavanja nastoje se ciljano pridobiti najbolji studenti, a posebna pažnja pridaje se javnoj transparentnosti cjelokupnog procesa od objave natječaja do konačnog izbora kandidata. Tako kandidati prolaze kroz više krugova testiranja svojih znanja i sposobnosti, a za pojedine krugove angažiraju se uslužno i vanjski dionici – primjerice djelatnici Hrvatskog zavoda za zapošljavanje kako bi testirali psihološke osobine kandidata, a sve s ciljem izvrsnosti. Nastavno na to, u postupku zapošljavanja nastavnika Fakultet se vodi načelima izvrsnosti te su u tom smjeru definirani obrasci i procedure za izbor nastavnika u znanstvena zvanja i na radna mjesta. Pri odabiru, imenovanju i vrednovanju nastavnika, uz odredbe Pravilnika o provedbi postupka izbora/reizbora u zvanja i na odgovarajuća radna mjesta Sveučilišta, uzimaju se u obzir dosadašnje aktivnosti pristupnika, uključujući nastavnu, istraživačku, stručnu aktivnost te povratne informacije od studenata koje su dostupne kroz rezultate studentske ankete. Dva puta negativno ocijenjen nastavnik ne zadovoljava kriterije za rad na Fakultetu, što za posljedicu ima otkazivanje ugovora o radu. Uz usklađenost s pozitivnim zakonskim propisima i aktima, postupci zapošljavanja nastavnika proizlaze iz ciljeva razvoja visokog učilišta u kontekstu razvoja pojedinih studijskih programa i raspodjele studentskih kvota po pojedinim studijskim programima. Na taj način osigurava se održiv razvoj i kompetentan nastavni kadar za strateška područja Fakulteta. Uvjeti izbora nastavnika Fakulteta u znanstvena zvanja regulirani su Pravilnikom o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja koje je

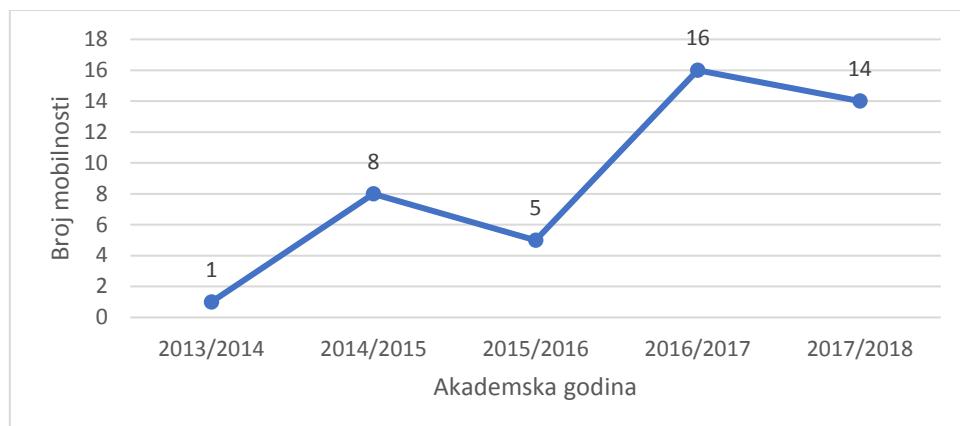
usvojilo Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj na sjednici održanoj 7. ožujka 2017. godine. Uvjeti izbora u znanstveno-nastavna zvanja regulirani su Odlukom o nužnim uvjetima za ocjenu nastavne i znanstvenostručne djelatnosti u postupku izbora u znanstveno-nastavna zvanja koje je usvojio Rektorski zbor. Povjerenstvo za provjeru uvjeta Rektorskog zbora je stalno stručno tijelo Fakultetskog vijeća, a provjerava uvjete Rektorskog zbora za ocjenu nastavne i stručne djelatnosti u postupku izbora nastavnika u znanstveno-nastavna i nastavna zvanja te izrađuje izvješća o provjeri ispunjenosti uvjeta za izbor u zvanja. Pristupnici koji su u postupku izbora u više zvanje moraju priložiti pozitivno ocijenjene rezultate studentske ankete, koju provodi Sveučilište. Kriteriji vrednovanja nastavne i znanstveno-stručne djelatnosti su kriterij nastavnog doprinosa, kriterij znanstveno-stručnog doprinosa te kriterij institucijskog doprinosa.

Institucijski doprinos smatra se znanstveno-stručnim doprinosom pristupnika u djelovanju sveučilišnih i drugih akademskih institucija. Pristupnik za izbor u određeno znanstveno-nastavno zvanje mora, unutar kriterija vrednovanja nastavne i znanstveno-stručne djelatnosti, ispuniti minimalni broj posebnih uvjeta. Uz navedene uvjete, za prvi izbor u znanstveno-nastavno zvanje potrebno je provesti opće pedagoško-psihološko i didaktičko-metodičko obrazovanje koje pohađaju asistenti i postdoktorandi zaposlenici Fakulteta na Fakultetu za odgojne i obrazovne znanosti i Filozofskom fakultetu Sveučilišta ako pristupnik nije završio nastavnički studij te zadovoljiti psihofizičke osobine i održati pozitivno ocijenjeno nastupno predavanje.

Kontinuiranu brigu o poboljšanju i unaprjeđenju, kako stručnih tako i nastavničkih kompetencija svih svojih zaposlenika Fakultet provodi na više razina i to od razine Katedri do fakultetske, odnosno sveučilišne razine. Tako se od akademske 2015.-2016. godine na razini Katedri donosi Plan stručnog usavršavanja nastavnika, a istodobno se na fakultetskoj razini organiziraju različiti seminari i radionice s ciljem povećanja vještina, ovladavanja novim istraživačkim alatima i metodama (primjerice, ranije opisani programi poput osposobljavanje nastavnika za izvođenje nastave na engleskom jeziku u suradnji s British Council-om – Teaching Academic Excellence, Pedagoško-psihološko-didaktičko-metodička izobrazba, održavanje radionice za daljinsko učenje Adobe Connect te sufinciriranje stručnih edukacija vezanih za korištenje suvremenim statističkim alatima (Statistica i SPSS). Svakako je bitno istaknuti kako su dostupne i ostale radionice na razini Sveučilišta koje nastavnici mogu pohađati shodno interesu.

Međunarodna iskustva kroz Erasmus+ mobilnost značajno pridonose profesionalnom razvoju nastavnika, bilo kroz održavanje nastave ili stručno usavršavanje, te otvaraju mogućnosti za buduće međunarodne suradnje. Mobilnost nastavnog i nenastavnog osoblja u okviru Erasmus programa na Fakultetu je započela akademske 2013.-2014. godine te su od tada realizirane 44 mobilnosti, većinom nastavnog osoblja. Na slici 1. vidljiv je rast broja mobilnosti što jasno ukazuje na činjenicu kako su nastavnici sve više motivirani za razvoj vlastitih vještina te da koriste mogućnosti koje im se pružaju.

Slika 1. Odlazne mobilnosti EFOS-a u sklopu Erasmus+ programa

Program se među nastavnim i nenastavnim osobljem kontinuirano potiče više puta godišnje gostujućim radionicama koje organizira Sveučilište. Slične radionice se održavaju i na Fakultetu na kojima nastavnici nakon održanih mobilnosti prenose svoja iskustva. Osim odlaznih mobilnosti, na Fakultetu su prisutne i dolazne mobilnosti, kako nastavnika, tako i studenata. Nastavnici sa stranih Sveučilišta dolaze održavati nastavu i pružaju nove uvide i nastavnicima Fakulteta i studentima. Dolaznim studentima nastavnici Fakulteta održavaju nastavu na engleskom jeziku te na taj način poboljšavaju svoje predavačke vještine i komunikaciju sa studentima na stranom jeziku, čime se stvara određeni temelj za kreiranje programa na engleskom jeziku.

Preporuke za unapređenje nastavne aktivnosti:

- Održavati trenutni omjer nastavnika i studenata, ali i ujednačiti nastavnu opterećenost među nastavnicima.
- Nastaviti s razvijanjem i domaće i međunarodne vanjske suradnje u nastavi koja predstavlja dodanu vrijednost kako nastavnicima tako i studentima u savladavanju teorije i prakse određene nastavne materije.
- Pojačati aktivnosti za osposobljavanje nastavnika za izvođenje nastave na engleskom jeziku.
- Izraditi sustav motiviranja i nagrađivanja za nastavnike koji održavaju nastavu na engleskom jeziku za dolazne Erasmus+ studente.

Znanstveno-istraživački rad

Znanstveno-istraživački rad nastavnika redovno se prati svake godine te ih se na više načina potiče na izvrsnost. Nastavnici i suradnici Fakulteta u obvezi su svoje znanstvene i stručne radove unositi u Hrvatsku znanstvenu bibliografiju (CROSBI). Na web stranici svakog nastavnika nalazi se i poveznica na navedenu bazu podataka. Osim u bazu CROSBI, odlukom Sveučilišta, nastavnici i suradnici obvezni su otvoriti i Google Znalac profile te na njima ažurirati svoje radove čime se značajno povećala znanstvena vidljivost nastavnika i suradnika. Osim navedenih načina evidentiranja podataka o publikacijama, početkom svake godine svi su nastavnici i suradnici obvezni prodekanu za znanost dostaviti tablično izvješće s popisom svih objavljenih radova u

prethodnoj godini (kategoriziranih prema Pravilniku) te citiranost radova u prethodnoj godini.

Svake godine dekan Fakulteta na temelju Ugovora o namjenskom institucijskom financiranju znanstvene djelatnosti donosi Odluku o raspodjeli doznačenih finansijskih sredstava za namjensko institucijsko financiranje znanstvene djelatnosti koja se raspoređuje na djelatnike u znanstveno-nastavnim i suradničkim zvanjima te oni tim sredstvima mogu autonomno raspolagati kako bi mogli financirati svoju znanstvenu produkciju i diseminaciju, suradnju, istraživanja, članstva, kupovinu literature i pristup odgovarajućim bazama. Raspodjela sveučilišne potpore vrši se ravnomjerno na sve nastavnike i suradnike prema Odluci o raspodjeli doznačenih sredstava za namjensko institucijsko financiranje znanstvene djelatnosti za 2018. godinu te su ona iznosila 4.000,00 kn godišnje po nastavniku. Tim sredstvima Fakultet još pridodaje i dio svojih sredstava shodno raspoloživim finansijskim mogućnostima, a sve u svrhu dodatnog poticanja znanstveno-istraživačkog rada. Prošlogodišnja sredstva Fakulteta temeljem Odluke o poticanju znanstveno-istraživačkog rada zaposlenika u znanstveno-nastavnim i suradničkim zvanjima iznosila su 6.000,00 kn.

Osim gore navedenih izvora sredstava, od akademске godine 2015.-2016. znanstvena produktivnost nastavnika se dodatno potiče i nagrađivanjem njihove izvrsnosti u znanstveno-istraživačkom radu. Prema posljednjoj Odluci, nastavnici koji objave radove indeksirane u Social Sciences Citation Index (SSCI) te Science Citation Index (SCI) bazama podataka, imaju pravo na novčanu nagradu koja se računa na sljedeći način: osnovica 5.000,00 kn bruto + Vrijednost prema kategoriji rada, koja ovisi o čimbeniku odjeka. Primjerice, za časopis čiji je čimbenik odjeka jednak ili manji od 1, vrijednost prema kategoriji rada računa se na način da se čimbenik odjeka pomnoži s 5.000,00 kn. Za časopis čiji je čimbenik odjeka $1 < \text{IF} \leq 2$, formula glasi: $1 \times 5.000,00 \text{ kn} + (\text{IF}-1) \times 4.000,00 \text{ kn}$. Slična Odluka donesena je još 25.11.2015. godine, kada se novčana nagrada računala na način: osnovica 5.000,00 kn bruto + čimbenik odjeka * 5.000,00 kn.

Prema podacima iz baze podataka CROSBI, Fakultet ima najveći broj radova indeksiranih u Web of Science Core Collection i Scopus bazama podataka na cijelom Sveučilištu iz područja društvenih znanosti.

O rastu broja i kvalitete radova, govori i tablica 1. koja prikazuje broj radova i njihovu indeksiranost u bazama u 2018. godini u usporedbi s 2017. godinom. U 2018. godini je ukupno objavljeno 10 radova više, a može se istaknuti i kako je nešto više radova u časopisima te radova indeksiranih u bazama Scopus i CCC.

Tablica 1. Objavljeni radovi u 2018. i 2017. godini

VRSTA RADA	2018	2017
Radovi u zbornicima skupova	66	56
Radovi u časopisima	41	39

Ostale vrste radova	9	10
Poglavlja u knjigama	8	8
Sažeci sa skupova	2	3
Ukupno radova	126	116
INDEKSIRANOST		
SCOPUS	17	9
EconLit	10	18
ESCI	11	11
CPCI-SSH	8	9
CPCI-S	6	6
SSCI	3	5
BKCI-SSH	1	0
SCI-EXP, SSCI i/ili A&HCI	7	6
Current Contents Connect (CCC)	5	3

Značajna pažnja pridaje se i znanstvenoj izdavačkoj djelatnosti Fakulteta. Ona obuhvaća časopis *Econviews/Ekonomski vjesnik* te *GEM (Global Entrepreneurship Monitor)* istraživanja za Republiku Hrvatsku, kao i konferencije kojima je Fakultet domaćin i/ili (su)organizator: *Business Logistics in Modern Management*, *Economy of Eastern Croatia – vision and growth*, *Interdisciplinary Management Research*, *International Conference on Operational Research*, *Osijek-Pforzheim Symposium* (kao jedna od najstarijih znanstvenih suradnji na Sveučilištu).

S ciljem povećanja učinkovitosti u apliciranju projekata nastavnika na različite međunarodne znanstvene i stručne projekte i programe na razini Europske unije novom sistematizacijom ustrojen je poseban Ured za cjeloživotno obrazovanje, projekte i programe Europske unije koji pruža i osigurava administrativno-tehničku pomoć nastavnicima u prijavljivanju i operativnom vođenju projekata. Uz to ustrojeno je i novo prodekansko mjesto za suradnju s okruženjem, međunarodnu suradnju i projekte.

Preporuke za unapređenje znanstveno-istraživačkog rada:

- S obzirom na već spomenutu nastavnu opterećenost nastavnika, smanjiti administrativne poslove nastavnika gdje je to moguće te osigurati više vremena za znanstveno-istraživačke aktivnosti.
- Nastaviti s naporima za što boljom indeksacijom časopisa i zbornika radova koji su obuhvaćeni izdavačkom djelatnosti Fakulteta.
- Jačanje međunarodne suradnje na razini Fakulteta koja će služiti nastavnicima kao platforma za lakše dolaženje do odgovarajućih kontakata u području istraživanja. Poticati i pružati potporu nastavnicima za razvijanje međunarodne suradnje koje će rezultirati međunarodnim znanstvenim radovima ili projektima.
- Dodatno osnažiti ulogu i podršku Ureda za projekte u procesu pripreme i provođenja znanstveno-istraživačkih projekata.

- Organizirati radionice za prijavu projekata koje će voditi nastavnici koji su uspješno proveli znanstveno-istraživačke projekte.

Standard 6: Resursi za učenje i podrška studentima

Izv. prof. dr. sc. Anita Freimann

„Visoka učilišta moraju odgovarajuće financirati aktivnosti učenja i poučavanja te osigurati dostatne i lako dostupne resursa za učenje i podršku studentima.“

Standardi i smjernice za osiguravanje kvalitete na Europskom prostoru visokog obrazovanja – ESG

U skladu s ESG smjernicama standard 6. Resursi za učenje i podrška studentima integriran je sa zahtjevom norme ISO 5 Vođenje (5.2 Usmjerenost na kupca (studenta), 5.3 Organizacijske uloge, odgovornosti i ovlasti), sa zahtjevom norme ISO 7. Podrška (7.1.3. Infrastruktura, 7.1.4 okruženje za provedbu procesa, 7.1.5 Resursi za nadzor i mjerjenje), sa zahtjevom norme ISO 8 Provedba (8.2 Definiranje zahtjeva za usluge), te sa zahtjevom norme ISO 9 Vrednovanje performansi (9.2 Interni audit, 9.3 Upravina ocjena).

Zahtjevi norme ISO 9001:2015

Ekonomski fakultet u Osijeku svojim materijalnim i ljudskim resursima kontinuirano se prilagođava potrebama studenata kako bi im vlastitim kapacitetima osigurao podršku u učenju i profesionalnom razvoju. Resursi za učenje i podrška studentima odnose se na fizičke resurse u vidu materijalnih resursa potrebnih za rad i na ljudske resurse u vidu mentora, savjetnika i dr.

Fakultet raspolaže s ukupno 14 dvorana, od kojih su tri dvorane namijenjene većem broju studenata (najčešće prediplomskoj razini studija), dok se ostale dvorane koriste za manje grupe studenata (većinom seminarska nastava, nastava na diplomskoj razini prema smjerovima i nastava na poslijediplomskim studijima) čime se olakšava komunikacija između profesora i studenata te potiče interaktivna nastava. Nazivom dvorana prema hrvatskim nobelovcima (dvorana Josipa Jurja Strossmayera, dvorana Vladimira Preloga i dvorana Lavoslava Ružićke) upotpunjena je Aula znanosti u prizemlju Fakulteta. Aulom glagoljice, kao i cijelokupnim uređenjem interijera Fakulteta meandriranom glagoljicom, studenti iz prostora uče o nematerijalnoj kulturnoj baštini, a Aula glagoljice drugi je najveći unutarnji prostor oslikan glagoljicom u Republici Hrvatskoj.

Fakultet je opremljen informatičkom opremom koja je studentima dostupna u četiri dvorane u kojima se nalazi ukupno 166 funkcionalnih i redovito održavanih računala. Osim računala, na raspolaganju je i pametna ploča koja se u nastavi koristi zbog svojih interaktivnih karakteristika koje mogu pospješiti učenje. Sve dvorane opremljene su tehničkim pomagalima u vidu računala, projektorom i audio-vizualne opreme koja omogućava suvremene prezentacije nastavnih sadržaja. Također, opremljena je dovoljnim brojem stolaca i stolova za praćenje nastavnog procesa, pločom za pisanje, potrošnim materijalom (markeri, spužve), te sustavom grijanja i klima uređaja koji omogućavaju efikasnu izvedbu nastave u različitim vremenskim uvjetima. Prostor Aule glagoljice također je opremljen računalom, projektorom, platnom i audio-vizualnom opremom. Prostor Fakulteta prilagođen je i studentima s invaliditetom (dizalo, rampa za sruštanje niz stepenice) kako bi se mogli neometano kretati prostorima Fakulteta.

Studenti na Fakultetu informacije mogu dobiti od stručnih službi (referada, knjižnica, skriptarnica Fakulteta) koje stoje na raspolaganju za njihova pitanja kao i za nabavu materijala potrebnih tijekom procesa studiranja.

Ured za studente i studije - referada Fakulteta služba je potpore studentima u kojoj radi nenastavno osoblje koje svoja znanja i vještine konstantno razvija odlaskom na stručna usavršavanja. Referada pruža studentima informacije o upisu na Fakultet, provodi upise, izdaje sve pismene potvrde o studentovom statusu, prijepise ocjena i sl., prima zahtjeve studenata za premještaj na drugi smjer ili status i daje sve ostale informacije o studiranju na Fakultetu. Radno vrijeme Referade za studente je od ponedjeljka do petka od 8:00 do 12:00 sati, te utorkom u poslijepodnevnom terminu od 16:00 do 18:00 sati za izvanredne studente.

Knjižnica djeluje u sastavu Fakulteta kao posebna ustrojbena jedinica u funkciji obrazovanja i osposobljavanja studenata i kao informacijska potpora znanstveno - istraživačkom radu nastavnog osoblja. Radno vrijeme je od ponedjeljka do četvrtka od 8:00 do 20:00 sati, a petkom od 8:00 do 15:00 sati. Knjižnično osoblje u knjižnici čine 3 osobe s položenim stručnim ispitom. Knjižnica je smještena na prostoru od preko 350 m² ukupne površine, u okviru kojeg se nalazi posudbeni odjel u slobodnom pristupu, čitaonica i 2 zatvorena spremišta. Posjeduje 5 računala za djelatnike, 2 pisača i 2 skenera. U čitaonici je smješteno 30 računala namijenjenih korisnicima. Računala imaju pristup Internetu i bazama podataka, a studenti ih mogu koristiti za pisanje svojih seminarskih, završnih i diplomske radova kao i za bilo koji drugi oblik studentskog rada. Knjižnica ostvaruje suradnju s knjižnicama drugih ekonomskih fakulteta u Hrvatskoj kao i s pojedinim knjižnicama u inozemstvu. Osim toga, knjižnica surađuje s GISKO, NSK, HKD, DKSBIK, nakladnicima, srednjim školama i njihovim nastavnicima. Knjižnica ima *on-line* katalog (CROLIST) putem kojega korisnici mogu pretražiti knjižničnu građu koju knjižnica posjeduje. Posredstvom poveznica na kataloge drugih knjižnica u zemlji i inozemstvu korisnici mogu pretražiti sve što im je tematski zanimljivo i naručiti putem obrasca za međuknjižničnu posudbu na mrežnim stranicama knjižnice, čime se postiže potpuna dostupnost građe koju knjižnica Fakulteta ne posjeduje. Knjižnica informira nove studente sudjelovanjem na orientacijskom danu novih studenata „U knjižnicu s osmijehom“ i dijeljenjem promotivnih letaka. Studenti se u Knjižnicu upisuju na vrlo jednostavan način: ispune *on-line* obrazac te potom svoju iskaznicu preuzmu u Knjižnici. Studenti se mogu obratiti i sa zahtjevom za pripremu literature za stručne teme popunjavanjem mrežnog obrasca. Svim korisnicima na raspolaganju je i edukacija o izvorima informacija i bazama podataka grupno svakog petka u mjesecu od 9 do 10 sati ili individualno prema dogovoru.

Pristup bazama podataka osiguran je od strane MZOS-a. Knjižnica samostalno i u suradnji s NSK i GISKO osigurava probni pristup pojedinim bazama podataka. Poveznica na Portal elektroničkih izvora nalazi se na mrežnoj stranici knjižnice zajedno sa opisom najznačajnijih baza podataka (poput WOS-a, Scopusa itd.) s poveznicama na iste, kao i upute kako pretražiti baze podataka. Knjižnica informira o novoj literaturi putem biltena prinovljenih naslova i izložbama novih naslova. Na mrežnoj stranici knjižnice nudi se pristup najnovijim izdanjima časopisa u otvorenom pristupu i referentnim i drugim zbirkama (više od 50.000 naslova). Korisnicima je na raspolaganju i EFOS repozitorij u koji djelatnici Knjižnice pohranjuju ocjenske radove

(preddiplomske i diplomske, specijalističke završne radove i doktorske disertacije) kao i radove iz časopisa Ekonomski vjesnik u izdanju Fakulteta.

Knjižnica sudjeluje u vrednovanju znanstvene produktivnosti pretraživanjem citiranosti i zastupljenosti u bazama podataka putem izdavanja potvrda u svrhu izbora i napredovanja u znanstvenim zvanjima ili za sudjelovanje u odgovarajućim projektima. Izdaje i potvrde o čimbenicima odjeka časopisa (IF, SNIP, SJR). Knjižnica svoju djelatnost produbljuje aktivnim sudjelovanjem u različitim projektima. Jedan od njih je „Zelena knjižnica“, koji ima za cilj poučiti javnost i širiti svijest o održivom razvoju i nužnosti zaštite okoliša kroz različite aktivnosti. Potom, projekt „Kreativna knjižnica“ kojim se različitim aktivnostima i izložbama prezentiraju kreativne ideje kojima se potiče na čitanje i korištenje knjižnice. Projekt EU kutak (stalna izložba knjiga i brošura EU tematike) iznimno je važan za informacijsko opismenjavanje korisnika o EU. U knjižnici su studentima dostupne različite tiskane publikacije Europske unije, u sklopu suradnje s Javnom ustanovom Županijske razvojne agencije Osječko-baranske županije i Informacijskim centrom Europe Direct Osijek.

Skriptarnica Fakulteta opremljena je literaturom koja je studentima potrebna za savladavanje nastavnog sadržaja i polaganje pojedinih kolegija te ju ovdje studenti mogu i nabaviti. Također, u skriptarnici se nalaze fotokopirni uređaji kao i uredski sitni inventar. Radno vrijeme Skriptarnice za studente je od ponедjeljka do petka od 9:00 do 12:00 sati, a utorkom Skriptarnica radi i u poslijepodnevnom terminu od 16:00 do 18:00 sati te je time na raspolaganju i izvanrednim studentima. Skriptarnica je u proljeće 2019. godine premještena iz podrumskih prostorija u novouređeni prostor koji se nalazi u prizemlju Fakulteta pored porte, što ju čini dostupnijom svim njezinim korisnicima. Tijekom travnja 2019. godine na ukupno osam lokacija na Fakultetu postavljeni su novi multifunkcionalni uređaji (za fotokopiranje, printanje i skeiniranje) koji su na raspolaganju svim djelatnicima Fakulteta.

Osim navedenih službi, studenti se mogu informirati kod svojih predstavnika u Studentskom Zboru. **Studentski zbor** je studentsko predstavničko tijelo koje štiti interes svih studenata Fakulteta, sudjeluje u odlučivanju u tijelima Fakulteta i predstavlja studente u sustavu visokog obrazovanja. Studentski zbor ima 13 članova koje biraju studenti Fakulteta na neposrednim izborima. Mandat člana Zbora i njegovog zamjenika traje u pravilu 2 godine, a novi mandat započinje novom akademском godinom ili nakon izbora odmah. Studentski zbor Ekonomskog fakulteta u Osijeku funkcioniра u skladu sa Statutom Studentskog zbora Ekonomskog fakulteta u Osijeku. Studentski Zbor svoj prostor na Fakultetu dijeli sa studentskim Udrugama: AIESEC (svjetska studentska organizacija), BOOKMARK (naglasak na marketing), FINANCIJSKI IMPULS (naglasak na financije), EWOB (Poduzetnici bez granica), ERUDIO (EU informacije, mogućnosti i održivost) te udruga smjera Poslovna Informatika – EDIT. Studenti uključivanjem u rad studentske udruge na kvalitetan način mogu ispuniti svoje slobodno vrijeme. Radom u udruzi stječu kompetencije kojima ostvaruju konkurenčku prednost na tržištu rada, uče se timskom radu, ali i vođenju tima, organiziraju projekata i konferenciju. Osim članstvom i radom u udrugama, studenti svoje vještine dodatno mogu razvijati sudjelovanjem u nekom od projekata koji se organiziraju na Fakultetu ili u suradnji s Fakultetom: Pravno-ekonomska klinika, Znanstveni forum, Kreativna riznica, Europski EFOS tjedan, MARKET&NG, Europski tjedan novca, Globalni tjedan poduzetništva (GEW).

Pravno-ekonomска клиника odvija se u suradnji Fakulteta s Pravnim fakultetom u Osijeku. Klinika se bavi davanjem besplatnih savjeta rješavajući pravne i ekonomске problema malih poduzeća, obrta, OPG-a, udruga i dr. Time studenti na konkretnim slučajevima primjenjuju svoja znanja, a ujedno se umrežavaju s poduzetnicima, obrtnicima i pripadnicima civilnog društva.

Kreativna riznica popularizacijski je simpozij kreativne industrije koji se na Fakultetu održava od 2015. godine, a na kojem studenti i zainteresirana javnost kroz 12 sektora kreativne industrije uče o njezinim potencijalima i mogućnošću zapošljavanja u istoimenoj industriji uz istovremeno umrežavanje s dionicima kreativne industrije. Uspjeh simpozija ogleda se, između ostalog, u Volonterskoj nagradi za doprinos razvoju volontiranja te Državnoj nagradi za popularizaciju i promidžbu znanosti.

Europski EFOS tjedan je projekt kojem je cilj približavanje europskih zbivanja i stvarnosti mladima, posebice studentima kroz različita interaktivna predavanja, radionice, panele i natjecanja. Održava se od 2015. godine u organizaciji udruge Erudio. Tijekom godina polučio je bojne rezultate i suradnje, te potaknuo mnogo studenata na korištenje mogućnosti koje EU pruže (volontiranja, stažiranja, zaposlenje u EU institucijama, Erasmus studiranje i stručne prakse, itd.

MARKET&NG je događaj kojeg čine brojna predavanja i radionice vrhunskih predavača i marketing stručnjaka koji će svoja znanja i iskustvo podijeliti sa sudionicima stručne konferencije Market&NG. Ciljani sudionici Market&NG stručne konferencije članovi su akademске zajednice, osobe iz marketing struke i svi zaljubljenici u marketing. Ovim događajem nastoji se potaknuti osobni i profesionalni razvoj sudionika stručne konferencije Market&NG te ih motivirati na cijeloživotno učenje i usavršavanje.

Europski tjedan novca projekt je koji se održava širom Europe, s ciljem obrazovanja i podizanja svijesti o važnosti finansijske pismenosti. Udruga Financijski impuls svake godine daje svoj doprinos kroz organiziranje projekta na Ekonomskom fakultetu u Osijeku. U suradnji s brojnim institucijama, Udruga organizira predavanja i radionice putem kojih polaznicima daje mogućnost stjecanja dodatnih, novih znanja.

GEW se je u akademskoj godini 2018./2019. održao po 11 put. GEW svojim radionicama, panelima i predavanjima osnažuje mlade i inovativne ljude da naprave prvi korak u svom poslovnom životu, odvaže se i krenu u realizaciju svojih poslovnih ideja.

Osim ovih projekata, studenti mogu sudjelovati u Ekonomijadi koja je najveće sportsko-edukativno natjecanje zabavnog karaktera, a okuplja studente raznih ekonomskih fakulteta u regiji, a cilj je razmjena studentskih iskustava i znanja.

Također, u organizaciji Fakulteta provode se sljedeće izvannastavne aktivnosti: sportske aktivnosti u organizaciji sportskog društva „EFOS“ kojima je cilj promicanje tjelesne i zdravstvene aktivnosti među studentima, DUHOS – Duhovnost osječkih studenata provodi svoje aktivnosti u koje se studenti mogu uključiti te tražiti psihološko savjetovanje, a studentski kapelan svoj ured ima na Fakultetu.

Fakultet studente potiče na volonterski angažman i naglašava važnost civilnog sektora u društvu. Tako se u suradnji s Volonterskim centrom u Osijeku provode različite

aktivnosti poput predavanja o volontiranju te pojašnjavanja kako se i gdje studenti mogu uključiti u volontiranje. Također, studenti se kao volonteri uključuju u projekte koji se odvijaju na Fakultetu, ali svoj doprinos zajednici realiziraju kroz pojedine kolegije na Fakultetu poput „Upravljanja osobnim razvojem“, „Makrosustav Europske unije“, „Vođenje i ekonomski razvitak“, itd. U procesu je izrada Pravilnika o izvannastavnim aktivnostima Fakulteta u okviru kojega će se detaljnije definirati volonterski program Fakulteta.

Svoja znanja stečena tijekom procesa studiranja te primjenu tih znanja studenti mogu pokazati sudjelovanjem u rješavanju poslovnih slučajeva (*casestudy*). Navedeno im omogućava intenzivna suradnja Fakulteta s gospodarstvom i gospodarskim subjektima poput Žita d.o.o, Ravlića d.o.o. i dr. Sukladno tome, razvijen je sustav studentskih stručnih praksi. U nastojanjima da se teorijska znanja potkrijepe konkretnim iskustvima poslovne prakse, u proljeće 2014. godine započeo je pilot projekt studentskih praksi te je potpisana Sporazum o znanstvenoj i stručnoj suradnji između Hrvatske udruge poslodavaca (HUP) i Ekonomskog fakulteta u Osijeku. Riječ je o projektu osmišljenom za studente sveučilišnog diplomskog studija, svih smjerova, kako bi imali priliku ostvariti pravo na realizaciju studentske prakse u nekoj od članica HUP-a, prije samog "izlaska na tržište rada". U akademskoj godini 2017./2018. godini realizirano je 45 studentskih stručnih praksi u članicama Hrvatske udruge poslodavaca, ali i ostalim gospodarskim subjektima/institucijama s kojima je sklopljena suradnja. Suradnja s institucijama i poslovnom zajednicom širila se pa je i sam projekt studentskih stručnih praksi rezultirao s više od 220 studentskih stručnih praksi, brojnim zaposlenjima studenata (10% od ukupnog broja praksi) i novim sporazumima o znanstvenoj i stručnoj suradnji (preko 120 od 2014. godine).

Studenti Fakulteta imaju mogućnost studentske razmjene kroz Erasmus program mobilnosti koji potiče razmjenu, suradnju i studentsku mobilnost na području Europe. Razmjenom studenata pridonosi se internacionalizaciji i interdisciplinarnosti upisanog studijskog programa na Fakultetu, a studenti razvijaju stručne i interpersonalne kompetencije u multikulturalnom okruženju. Sve informacije o Erasmus programu studenti mogu dobiti u komunikaciji s Erasmus koordinatorom na Fakultetu.

U akademskoj godini 2018./2019. ukupno je 20 studenata Fakulteta otišlo na studentsku razmjenu preko Erasmus programa i to: 1 student na Ethniko Kai Kapodistriako Panepistimio Athinon (Grčka), 3 studenta na Instituto Politecnico do Porto (Portugal), 1 student na Stichting Fontys (Nizozemska), 1 student na Technische Hochschule Rosenheim (Njemačka), 3 studenta na Universidade Portucalense Infante D Henrique-Cooperativa De Ensino Superior Crl (Portugal), 3 studenta na Universita Degli Studi Di Bari Aldo Moro (Italija), 2 studenata na Universitaet Augsburg (Njemačka), 1 student na Universitaet Klagenfurt (Austrija), 3 studenta na Uniwersytet Ekonomiczny We Wroclawiu (Poljska) i 2 studenta na Vysoka Skola Obchodni V Praze, O.P.S. (Češka). Odlazna mobilnost studenta time su u odnosu na prethodnu ak.god. znatno povećala (sa 11 na ukupno 20 studenata) čemu treba dodati i 5 studenata koji su u ak.god. 2018./2019. otišli na stručnu praksu putem Erasmus programa.

U akademskoj godini 2018./2019. na studentsku razmjenu preko Erasmus programa na Fakultet je došlo ukupno 29 studenata (11 u zimskom i 18 u ljetnom semestru) što je više nego duplo u odnosu na prethodnu akademsku godinu.

Kako bi se studentima osigurala pomoć u studiranju i što jednostavnijem savladavanju obveza i završetku studija, na Fakultetu je razvijen Mentorski sustav. Za svaku grupu studenata preddiplomskog i diplomskog studija imenovani su mentori (nastavno osoblje Fakulteta), kojima se studenti mogu javiti u vrijeme konzultacija. Od akademske godine 2017./2018., Uprava Fakulteta omogućila je studentima usmeni razgovor o svim pitanjima i izazovima na sastanku s dekanom i prodekanima koji se odvija svaki prvi četvrtak u mjesecu u 12:00 sati u Vijećnici Fakulteta.

Početkom akademske godine pojedini nastavnici i asistenti organiziraju dobrodošlicu novim studentima Fakulteta (brucošima) na način da organiziraju „Orijentacijski sat za brucoše“ u kojem studente upoznaju s prostorom Fakulteta, pojmovima vezanima uz studiranje te svim drugim informacijama koje će im olakšati početak studiranja. Osim toga, Studijske programe Fakultet približava i srednjoškolcima, kao i osobama izvan srednjoškolskog sustava putem Smotre Sveučilišta, Festivala znanosti i programa koji se odvijaju u suradnji sa srednjim školama (Kreativna riznica, Europski EFOS tjedan, Financijsko opismenjivanje, programi volontiranja i dr.). Fakultet kroz godine kontinuirano potiče i financijski podupire različite aktivnosti studenata (sudjelovanja na konferencijama, panelima, okruglim stolovima, stručnim posjetama, itd.) u zemlji i inozemstvu.

Pojedini studenti u nastavni proces mogu se uključiti kao demonstratori na kolegijima. Njihova funkcija ogleda se u administrativnoj pomoći oko vođenja kolegija te pomoći nastavniku u izvedbi nastave pojedinih kolegija. Nastavnici studente uključuju u znanstveni rad kroz zajedničko pisanje znanstvenih radova, zajedničko sudjelovanje na Festivalu znanosti, konferencijama, popularizacijskim simpozijima i dr.

Mrežna stranica Fakulteta organizirana je na način da se na naslovnoj stranici nalaze sve obavijesti vezane uz rad Fakulteta i aktivnosti koje se na njemu provode te se one redovito ažuriraju. Stranica je koncipirana na način da se pretražuje pomoću padajućih izbornika i tražilice. Studentima je namijenjen izbornik STUDENTI koji sadrži podizbornike koji su studentima od posebnog interesa i značaja. Ovdje se nalaze informacije o rasporedu sati, stručnim službama, studomatu, mentorskom sustavu, iksicama, Erasmus programu, studentskim radovima i dr. Stranica je funkcionalna i usmjerena na korisnike jer omogućava jednostavno snalaženje pomoću izbornika, ali i tražilicu za brzo traženje željenih informacija. Također, stranica je dostupna za pretraživanje i na mobilnim uređajima. Svaki nastavnik u sklopu stranice Fakulteta ima izrađenu svoju osobnu stranicu s osobnim informacijama (životopis, kontakt), informacijama o suradnicima na kolegiju, terminima konzultacija, informacijama o kolegijima čiji je nositelj te o svojim znanstveno-istraživačkim aktivnostima. Svaki kolegij nalazi se na zasebnoj podstranici. Na stranicama pojedinih kolegija nalaze se vijesti, opis, izvedbeni plan, nastavni materijali te informacije o seminarima, vježbama, ispitima i kolokvijima. Osim mrežne stranice, Fakultet ima svoju stranice na društvenim mrežama (Facebook, YouTube, Twitter, LinkedIn) čime se prilagođava i približava studentima. Studentski zbor na društvenoj mreži Facebook svakoj generaciji studenata organizira grupe kako bi lakše dijelili različite informacije vezane uz studiranje.

Kako bi raspored sati i sve aktivnosti vezane uz njega bile preglednije i ažurnije, Fakultet koristi informacijski sustav Academio koji, između ostalog, omogućuje i evidenciju održane nastave te slanje obavijesti studentima od strane nastavnika. Academio sustav je, također, povezan s ISVU sustavom te je moguće preuzeti podatke

(kolegije, nastavnike, studente...) upisane u određenoj akademskoj godini. Na ovaj način, studenti na jednostavan način mogu pretražiti raspored i vidjeti kada i gdje se odvija nastava koju pohađaju.

Fakultet, odnosno pojedini nastavnici za svoje kolegije koriste sustave e-učenja. Za preddiplomske, diplomske, stručne i poslijediplomske studije koriste se sustavi Loomen i Merlin. U navedenim sustavima za učenje na daljinu implementirani su *online* tečajevi koji su na raspolaganju korisnicima i koje korisnici sami kreiraju i mogu koristiti isključivo u obrazovne svrhe. Sustavima Loomen i Merlin studenti pristupaju pomoću svog elektroničkog identiteta u sustavu AAI@EduHR. Uz navedene sustave, pojedini nastavnici za učenje na daljinu koriste Adobe Connect, Zoom i slične alate. Sustavom e-učenja i drugim alatima omogućen je fleksibilan način učenja i poučavanja te je olakšano praćenje nastave svim studentima, posebice izvanrednim i zaposlenim, kao i onima koji iz određenih razloga ne mogu fizički pohađati dio nastave.

U ak. god. 2018./2019. u kontekstu standarda 6 primjetan je napredak u odnosu na prethodnu godinu, kako je ranije navedeno. Pored toga, a uvažavajući preporuke za unaprjeđenje iz prethodnog izvješća, u listopadu 2018. godine na 2. katu i u prostoru Aule glagoljice uređen je prostor „dnevnog boravka Fakulteta za studente“ adekvatnim stolovima i stolicama kojeg studenti učestalo koriste kao prostor za interaktivno druženje, razmjenu znanja i informacija te rješavanje timskih zadataka.

Preporuke za unaprjeđenje:

- Uređenje „dnevnog boravka Fakulteta za nastavno osoblje“ u cilju unaprjeđenja komunikacije te dijeljenja informacija i znanja u neformalnom okruženju

Standard 7: Upravljanje informacijama

---

izv.prof.dr.sc. Marija Ham

„Visoka učilišta moraju osigurati prikupljanje, analizu i korištenje informacija relevantnih za djelotvorno upravljanje programima i drugim aktivnostima.“

Standardi i smjernice za osiguravanje kvalitete na Europskom prostoru visokog obrazovanja – ESG

U skladu s ESG smjernicama standard 7. Upravljanje informacijama integriran je sa zahtjevom norme ISO 4 Kontekst organizacije (4.1 Razumijevanje organizacije i njenog konteksta, 4.2 Razumijevanje potreba i očekivanja zainteresiranih strana, 4.3 Određivanje opsega sustava upravljanja kvalitetom), sa zahtjevom norme ISO 5 Vođenje (5.1 Vođenje i opredjeljenje) te sa zahtjevom norme ISO 9 (9.2 Interni audit, 9.3 Upravina ocjena).

Zahtjevi norme ISO 9001:2015

Na Ekonomskom fakultetu u Osijeku implementiran je informacijski sustav visokih učilišta (ISVU). ISVU sustavom koriste se studenti, nastavnici i stručne službe Fakulteta. Studentima Ekonomskog fakulteta u Osijeku putem Studomata, koji je integralni dio ISVU-a, omogućeno je kontinuirano praćenje napretka tijekom studija, te primanje relevantnih informacija i ili podataka. Nastavnicima je putem Nastavničkog portala omogućeno vođenje evidencije i dobivanje trenutnog uvida u sve unesene podatke o ispitnim rokovima i završetku studija te kontinuirano praćenje ključnih pokazatelja uspješnosti svih kolegija koje izvode.

Ekonomski fakultet u Osijeku osigurava potrebne preduvjete i alate te potiče predmetne nastavnike da sve nastavne materijale redovito i pravovremeno objavljuju putem web stranice fakulteta ili CarnetLoomen-a. Sustav za online učenje CarnetLoomen, omogućava nastavnicima praćenje stupnja opterećenosti pojedinog studenta te njihove rezultate i uspješnost u svim aktivnostima obuhvaćenim u sklopu kolegija kao što su seminarski samostalni i grupni zadatci, studenti projekti i sl. Također ovaj sustav, uz web stranicu fakulteta, predstavlja učinkovitu platformu za postavljanje i preuzimanje materijala za učenje. Osim toga CarnetLoomen omogućava i jednostavnu predaju studentskih rješenja zadataka te postavljanje javno dostupnih komentara i rasprava o pojedinim zadacima i drugim resursima za učenje. Putem ove platforme povećava se učinkovitost komuniciranja studenata s predmetnim nastavnicima kroz vidljivost rasprave svim studentima, ali i komuniciranja studenata međusobno. Zajedno s podacima objavljenim putem web stranice fakulteta, prethodno navedeno doprinosi transparentnosti i pravodobnosti komuniciranja svih relevantnih informacija za studente. Web stranica fakulteta proširena je novim podizbornicima na kojima se mogu pronaći informacije o gostujućim predavanjima te dodatnim edukacijama. Također studenti imaju mogućnost razgovora s članovima uprave svaki prvi četvrtak u mjesecu u Vijećnici fakulteta o svim, studentima bitnim pitanjima. Web stranica fakulteta kao i društvene mreže predstavljaju učinkovitu platformu za

objavljivanje informacija važnih i za sve ostale dionike. Fakultet potiče nastavnike da o svim aktivnostima koje provode unutar i izvan kolegija obavještavaju sve studente i javnost.

Na fakultetu se provodi jedinstvena sveučilišna anketa u kojoj studenti ocjenjuju kvalitetu rada predmetnih nastavnika i ukupnih pruženih sadržaja kolegija. Po potrebi, a na temelju rezultata sveučilišne studentske ankete dekan obavlja razgovore s pojedinim nastavnicima.

Kao pokazatelj uspješnosti i napretka u znanstveno-nastavnoj aktivnosti uzimaju se: (re)akreditacijski procesi, stjecanje dopusnica te webometrics. Odlukom Fakultetskog vijeća od 18. listopada 2018. usvojena je Samoanaliza fakulteta te Strategija razvoja Ekonomskog fakulteta u Osijeku za 2018.-2023. godinu.

Povjerenstvo za unaprjeđenje kvalitete kontinuirano radi na osiguravanju i unaprjeđenju kvalitete utemeljenom na komunikaciji s predstavnicima studenata.

Preporuke za unaprjeđenje:

- Unaprijediti web stranicu fakulteta u smislu prilagođavanja načinu pregledavanja putem mobilnih uređaja kako bi se prilagodilo suvremenim potrebama i navikama studenata te osigurala kontinuirana dostupnost informacija studentima te smanjila opterećenost nastavnika i stručnih službi upitima studenata o informacijama koje su objavljene na web stranici.

Standard 8: Informiranje javnosti

Mia Hocenski, mag.educ.philol.germ et mag.educ.philol.angl

„Visoka učilišta moraju objavljivati informacije o svom radu pa tako i o studijskim programima koje izvode. Te informacije moraju biti jasne, točne, objektivne, važeće i lako dostupne.“

Standardi i smjernice za osiguravanje kvalitete na Europskom prostoru visokog obrazovanja – ESG

U skladu s ESG smjernicama standard 8. Informiranje javnosti integriran je sa zahtjevom norme ISO u točki 4 Kontekst organizacije (4.1 Razumijevanje organizacije i njenog konteksta, 4.2 Razumijevanje potreba i očekivanja zainteresiranih strana, 4.3 Određivanje opsega sustava upravljanja kvalitetom) te sa zahtjevom norme ISO 5 Vođenje (5.1 Vođenje i opredjeljenje).

Zahtjevi norme ISO 9001:2015

Sve informacije vezane uz Ekonomski fakultet u Osijeku, od misije i vizije fakulteta, strategije razvoja, statuta, pravilnika i odluka, članova uprave, razine obrazovanja do osiguranja kvalitete i sl. javno su objavljene na mrežnim stranicama Ekonomskog fakultet u Osijeku u cilju što bolje informiranosti studenata, ali i cijelokupnog osoblja te zainteresiranih strana.

Upisi na Fakultet slijede nakon provedene Državne mature, a sadašnji i budući studenti na mrežnoj stranici Ekonomskog fakulteta u Osijeku imaju mogućnost uvida u sve razine obrazovanja koje Fakultet nudi kao i u predstavljene nastavnike i djelatnike Fakulteta. Svaki smjer preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog studija nudi informacije o pojedinom studiju, izvedbenim planovima smjerova i kolegija, opisu kolegija, redu predavanja, nastavnicima članovima katedre, kao i o brošuri studija. Sve navedeno se jednako odnosi i na stručne studije, poslijediplomske specijalističke studije, doktorske studije, programe stručnog ospozobljavanja i programe cjeloživotnog obrazovanja. Svakom obaveznom i izbornom kolegiju za svakog nastavnika dodijeljena je mrežna stranica s informacijama o ishodima učenja, nastavnom procesu kolegija te znanstvenim i stručnim aktivnostima nastavnika. Izvannastavne aktivnosti u koje se studenti Fakulteta mogu uključiti kao i studentske prakse također su objašnjene na mrežnim stranicama Fakulteta. **Ured za informatički sustav obrade studija uz nastavnike koji samostalno administriraju osobne stranice i stranice kolegija zaduženi su za sve informacije mrežnog sjedišta Fakulteta te se ažuriraju na dnevnoj bazi.**

Mrežne stranice Fakulteta također sadržavaju javno oglašene ispitne rokove vidljive na Studomatu, Nastavničkom portalu te web aplikaciji ACADEMIO. Web aplikacija (ACADEMIO) je alat za izradu rasporeda sati, rezervaciju dvorana, unosa evidencije

održane nastave te slanje obavijesti studentima od strane nastavnika. Aplikacija je spojena s ISVU sustavom te je moguće preuzeti podatke upisane u određenoj akademskoj godini. Pristup navedenoj web aplikaciji imaju svi djelatnici Fakulteta i studenti korištenjem AAI@EduHr elektroničkog identiteta.

Informacije vezane uz doprinos kvaliteti studiranja na Ekonomskom fakultetu u Osijeku poput znanstvenih časopisa, projekata, konferencija, popularizacije znanosti i sl. kontinuirano se ažuriraju. Fakultet je također aktualan i prisutan na raznim društvenim mrežama, te se šira javnost informira o događanjima na Fakultetu putem raznih lokalnih medija (radio, televizija, tiskovine, on-line portali, i sl.). Događanja se odnose na dosadašnju praksu, gostujuća predavanja, znanstvena događanja na Fakultetu, populariziranje znanosti, uspješnost studenata i nastavnika i sl. Osim toga, sve fakultetske službe (knjižnica, studentska referada i skriptarnica) kao i svi članovi Fakultetskog vijeća preuzimaju odgovornost za javno dostupne informacije vezane uz točnost i objektivnost informacija koje su oni objavili.

Ekonomski fakultet osigurava medijsku vidljivost uspješnih projekata nastavnika i studenata Fakulteta poput Kreativne Riznice, Svjetskog dana poezije, projekta INTENSE. Također, studente se potiče na uključivanje u dodatne edukacije za vrijeme trajanja studija poput uključivanja u studentski zbor, sportsko društvo EFOS, studentske udruge AIESEC, EWOB, FIM, BOOKMARK, ERUDIO, EdIT, IAESTE te sudjelovanje studenata na konferencijama poput Dana Komunikacije. Ekonomski fakultet također kontinuirano surađuje s Alumni studentima koji su ostvarili uspješnu karijeru nakon završetka studija na Ekonomskom fakultetu u Osijeku. Iznimno je važna i suradnja s Sveučilišnim glasnikom u kojem se objavljaju znanstveni događaji kao i studentski projekti.

Preporuke za unaprjeđenje:

- Potaknuti uključivanje nastavnika i studenata u lokalne i međunarodne projekte
- Osigurati medijsku vidljivost uspješnih lokalnih i međunarodnih projekata nastavnika i studenata Fakulteta
- Nastaviti suradnju s uspješnim Alumni studenatima Ekonomskog fakulteta u Osijeku, otvoriti ured za alumnije (online) za bližu komunikaciju sa studentima

Standard 9: Kontinuirano praćenje i periodička revizija programa

---

Izv. prof. dr.sc. Marija Ham

„Visoka učilišta moraju pratiti i periodički revidirati svoje programe kako bi se osiguralo da oni postižu postavljene ciljeve i ispunjavaju potrebe studenata i društva. Revizije bi trebale biti usmjerene na kontinuirano poboljšavanje programa. O aktivnostima koje se planiraju ili poduzimaju na temelju revizija treba obavijestiti sve dionike na koje se one odnose.“

Standardi i smjernice za osiguravanje kvalitete na Europskom prostoru visokog obrazovanja – ESG

U skladu s ESG smjernicama standard 9. Kontinuirano praćenje i periodička revizija programa integriran je sa zahtjevom norme ISO 4 Kontekst organizacije (4.1 Razumijevanje organizacije i njenog konteksta, 4.2 Razumijevanje potreba i očekivanja zainteresiranih strana, 4.3 Određivanje opsega sustava upravljanja kvalitetom), sa zahtjevom norme ISO 5 Vođenje (5.1 Vođenje i opredjeljenje, 5.2 Usmjerenost na kupca), sa zahtjevom norme ISO 6 Planiranje sustava upravljanja kvalitetom (6.1 Radnje za obradu rizika i prilika, 6.3 Planiranje promjena), sa zahtjevom norme ISO 8 Provedba (8.2 Definiranje zahtjeva za usluge, 8.3. Projektiranje i razvoj proizvoda i usluga (nastavnog procesa), sa zahtjevom norme ISO 9 Vrednovanje performansi (9.2 Interni audit, 9.3 Upravina ocjena), te sa zahtjevom norme ISO 10 Poboljšanje.

Zahtjevi norme ISO 9001:2015

O svim aktivnostima koje se planiraju ili poduzimaju vezano uz revidiranje programa raspravlja se na Fakultetskom vijeću koje usvaja i sve odluke vezane uz ove procese. Studenti su u ovaj proces uključeni putem predstavnika studenata koji sudjeluju u radu Fakultetskog vijeća te su pozvani uključiti se u oblikovanje izmjena i raspravu o predloženim izmjenama i revizijama programa.

Pregled usvojenih praćenja i revidiranja studijskih programa prikazan je u tablici u nastavku.

Tablica. Odluke Fakultetskog vijeća o praćenju i revidiranju studijskih programa

Redni broj	Datum sastanka Fakultetskog vijeća i usvajanja odluke	Odluka Fakultetskog vijeća
1.	10.7.2018.	Usvajanje izvedbenog plana Ekonomskog fakulteta u Osijeku za stručne preddiplomske studije, sveučilišne

		<p>preddiplomske studije i sveučilišne diplomske studije u akademskoj 2018/2019. godini.</p> <p>Izmjena i dopuna sveučilišnog diplomskog studija Poduzetnički menadžment i poduzetništvo u okviru dopuštenih 20% izmjena.</p>
3.	18.10.2018.	<p>Odluka o usklađenosti revidiranih ishoda učenja studijskih programa preddiplomskih sveučilišnih studija i diplomskeh sveučilišne studije s čl. 78. st. 3. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN br. 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 2/07 OUSRH, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14-O i RUSRH) i čl. 12. Pravilnika o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskog programa i reakreditaciju visokih učilišta (NN br. 24/10).</p>
4.	25.10.2018.	<p>Izmjene i dopune Izvedbenog plana za akademsku 2018/2019. godinu.</p> <p>Odluka o postupku i uvjetima za upis u 3. godinu preddiplomskih stručnih studija Računovodstvo odnosno Trgovina.</p>
5.	22.11.2018.	<p>Odluka o razlikovnim ispitima za upis diplomskih sveučilišnih studija na Ekonomskom fakultetu u Osijeku.</p> <p>Odluka o stavljanju preddiplomskih stručnih studija u mirovanje.</p>
6.	28.1.2019.	<p>Usvajanje izvedbenog plana Ekonomskog fakulteta u Osijeku za akademsku 2018/2019. godinu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poslijediplomski sveučilišni (doktorski) studij Management • Poslijediplomski specijalistički studij Marketing posebnih područja • Poslijediplomski specijalistički studij Organizacija i management • Poslijediplomski specijalistički studij Računovodstvo, revizija i analiza
7.	11.3.2019.	<p>Izmjene i dopune Izvedbenog plana za akademsku 2018./2019. godinu.</p> <p>Izmjene i dopune programa cjeloživotnog učenja Cost-benefit analiza.</p>

		Izmjene i dopune Diplomskog sveučilišnog studija poslovna ekonomija smjer Trgovina i logistika.
--	--	---

Na Fakultetskom vijeću najavljeno je skorašnje započinjanje procesa revizije cijelokupnog programa te kreiranja jedinstvenog preddiplomskog studija na razini Fakulteta.

Kroz Susrete znanosti i gospodarstva te kontinuiranom suradnjom s Hrvatskom udrugom poslodavaca nastoji se osigurati dvosmjerni transfer informacija o potrebnim novim znanjima i vještinama s jedne strane te ponuđenim novim programima i sadržajima s druge strane. Predstavnik Hrvatske udruge poslodavaca član je Povjerenstva za unapređivanje i osiguranje kvalitete visokog obrazovanja na Ekonomskom fakultetu u Osijeku.

Analiza praćenja i revidiranja studijskih programa ukazuje da su izvršene izmjene donesene sukladno zakonskim aktima i pravilnicima, u cilju kontinuiranog poboljšavanja programa, a revidirani programi javno su dostupni i raspoloživi svim dionicima.

Preporuke za unaprjeđenje:

- Daljnje kontinuirano praćenje svih programa kao i revidiranje njihovog sadržaja u svjetlu najnovijih znanstvenih istraživanja u danoj disciplini.
- Dodatno unaprijediti suradnju s poslodavcima kako bi se osiguralo kontinuirano usklađivanje ponuđenih programa s potrebnim znanjima u poslovnoj praksi te potaknuti aktivno uključivanje poslodavaca u buduće procese revizija programa.

Standard 10: Periodičko vanjsko osiguranje kvalitete

Mia Hocenski, mag.educ.philol.germ et mag.educ.philol.angl

„Visoka učilišta moraju periodički prolaziti postupke vanjskog osiguravanja kvalitete u skladu s ESG-jem.“

Standardi i smjernice za osiguravanje kvalitete na Europskom prostoru visokog obrazovanja – ESG

U skladu s ESG smjernicama standard 10 integriran je sa zahtjevom norme ISO 9 Vrednovanje performansi (9.1 Nadzor, mjerjenje, analiza i vrednovanje), te sa zahtjevom norme ISO 10 Poboljšanje

Zahtjevi norme ISO 9001:2015

Ekonomski fakultet u Osijeku je institucija prepoznatljiva po izvrsnosti u kreiranju i prenošenju ekonomskih znanja, inovativnosti i kreativnosti u obrazovanju, znanstveno-istraživačkom radu u polju ekonomije i poslovne ekonomije, kao i doprinosu društvenoj zajednici na regionalnoj, nacionalnoj i međunarodnoj razini, sukladno Standardima i smjernicama za osiguravanje kvalitete na Europskom prostoru visokog obrazovanja (ESG standardima), zahtjevima norme ISO 9001, te normi ISO 22301.

S ciljem potvrđivanja kvalitete rada Fakulteta, vanjsko osiguranje kvalitete provjerava djelotvornost unutarnjeg osiguravanja kvalitete, te daje smjernice za unapređenje Fakulteta u svim aspektima djelovanja. Pripremanje postupka vanjskog osiguravanja kvalitete usredotočeno je na prikazivanje napretka u odnosu na prethodni postupak vanjskog vrednovanja.

Postupci vanjskog osiguravanja kvalitete Ekonomskog fakulteta u Osijeku su provedeni, kako slijedi u nastavku:

- Reakreditacija cijele institucije, u ožujku 2011. godine, od strane Agencije za znanost i visoko obrazovanje
- Certifikacija prema zahtjevima norme ISO 9001 2013.godine
- Recertifikacija od strane Bureau veritas kuće prema zahtjevima norme ISO 9001:2015 u srpnju 2016.godine
- Certifikacija prema normi ISO 22301 (BCM Business Continuity Management – Sustav upravljanja održivim, kontinuiranim, poslovanjem organizacija, dijelova organizacija ili određenih projekata) u lipnju 2016. godine
- Akreditacija doktorskih studija Ekonomskog fakulteta u Osijeku (doktorski studij Menadžment i doktorski studij Poduzetništvo i inovativnost) od strane Agencije za znanost i visoko obrazovanje u svibnju 2017.godine
- Reakreditacija cijele institucije, u studenom 2018.godine, od strane stručnog povjerenstva Agencije za znanost i visoko obrazovanje

- Akreditacija Ekonomskog fakulteta u Osijeku od strane uglednih inozemnih akreditacijskih organizacija (npr. AACSB International - Association to Advance Collegiate Schools of Business ili EFMD – European Foundation for Management Development) u cilju jačanja međunarodne prepoznatljivosti i kvalitete nastavnih i znanstvenih aktivnosti Fakulteta.

Rezultati provedbe akreditacije, reakreditacije kao i certificiranja i recertifikacije služe kao bitne smjernice Ekonomskom fakultetu u Osijeku pri kreiranju i unapređenju pretpostavki za suvremeno i kvalitetno obrazovanje u dobro opremljenom prostoru, s izdašnim informatičkim i knjižnim fondom, te kvalitetnim znanstveno - nastavnim osobljem.

Preporuke za unaprjeđenje:

- Akreditacija Ekonomskog fakulteta u Osijeku od strane uglednih inozemnih akreditacijskih organizacija u cilju jačanja međunarodne prepoznatljivosti i kvalitete nastavnih i znanstvenih aktivnosti Fakulteta

Zaključak

Povjerenstvo za unutarnju prosudbu sustava osiguravanja kvalitete Ekonomskog fakulteta u Osijeku u akademskoj godini 2018./2019. u razdoblju od travnja do svibnja 2019. godine provelo je unutarnju prosudbu sustava kvalitete na Ekonomskom fakultetu u Osijeku. Na temelju provedenog postupka unutarnje prosudbe Povjerenstvo je utvrdilo stanje sustava za osiguranje kvalitete na Ekonomskom fakultetu u Osijeku, posebice njegovu usklađenost sa *Standardima i smjernicama za osiguranje kvalitete u Europskom prostoru visokog obrazovanja*.

Na temelju provedene unutarnje prosudbe Povjerenstvo je donijelo sljedeće zaključke:

Standard 1 – Ekonomski fakultet u Osijeku ima razvijenu politiku osiguravanja kvalitete koja je javno dostupna, te se provodi putem odgovarajućih struktura (Ureda za unaprjeđenje i osiguranje kvalitete i Povjerenstva za unaprjeđenje i osiguranje kvalitete) i procesa, uključujući pritom vanjske dionike.

Standard 2 – Ekonomski fakultet u Osijeku koristi unaprijed definirane postupke za izradu i odobravanje svojih studijskih programa koji uključuju definiranje ishoda učenja i ciljeva programa.

Standard 3 – Ekonomski fakultet u Osijeku kroz izvođenje svojih programa potiče studente na preuzimanje aktivne uloge u procesu učenja.

Standard 4 – Ekonomski fakultet u Osijeku dosljedno provodi unaprijed utvrđene i objavljene propise vezano uz sve faze studiranja – upis, napredovanje kroz studij, priznavanje i certificiranje.

Standard 5 – Ekonomski fakultet u Osijeku osigurava kompetentnost svojih nastavnika kroz transparentan i pravedan proces njihovog zapošljavanja i razvoja.

Standard 6 – Ekonomski fakultet u Osijeku osigurava potrebne resurse za učenje i podršku studentima.

Standard 7 – Ekonomski fakultet u Osijeku osigurava prikupljanje, analizu i korištenje informacija važnih za djelotvorno upravljanje programima i drugim aktivnostima Fakulteta.

Standard 8 – Ekonomski fakultet u Osijeku objavljuje informacije o svom radu. Informacije o aktivnostima Fakulteta su jasne, točne, objektivne, ažurne i lako dostupne.

Standard 9 – Ekonomski fakultet u Osijeku prati i revidira svoje programe. Revizije su usmjerene na poboljšanje programa, te ispunjavanje potreba studenata i društva u cjelini. O aktivnostima koje se poduzimaju na temelju revizija obavještavaju se svi dionici.

Standard 10 – Ekonomski fakultet u Osijeku periodički prolazi postupke vanjskog vrednovanja u cilju osiguravanja kvalitete sukladno *Standardima i smjernicama za osiguranje kvalitete u Europskom prostoru visokog obrazovanja*.

Članovi Povjerenstva za unutarnju prosudbu sustava
osiguravanja kvalitete
Ekonomskog fakulteta u Osijeku
u akademskoj 2018./2019. godini:

Izv. prof. dr. sc. Marija Ham
Izv.prof.dr.sc. Anita Freimann
Izv.prof.dc.sc. Dražen Koški
Izv.prof.dr.sc. Davor Dujak
Blaženka Hadrović Zekić
Jelena Franjković, univ.spec.oec.
Mia Hocenski
Doc.dr.sc. Ljerka Sedlan Konig
Žana Plejić
Mateja Legac

Izv. prof. dr. sc. Marija Ham, Predsjednica Povjerenstva
